

Namesto nogometnega igrišča
v Sovodnjah parkirišče in zelenica

Avtohtona zgodovinska vina
ne bodo imela znamke DOC Friuli

Ali je tržaško zdravstvo
jetnik deželnega
predsednika Tonda?

V Trstu predstavili zbornik
Po aleksandrijskih poteh

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 26. JANUARJA 2012

Št. 21 (20.344) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Polom nogometa ogledalo mesta?

DUŠAN UDOVIČ

Stečaj Triestine je žalosten dogodek. Kot Tržačanu se mi od nekdaj zdi nepojmljivo, da naše mesto ni sposobno postaviti na noge kompetitivno nogometno ekipo. Sicer ne gre le za nogomet, saj tudi košarka ne blesti. Nad tem se je vredno zamisliti in se vprašati, kje so vzroki za tako klavrno stanje. Imamo imenitno športno palačo in poleg nje sodoben nogometni stadion, vreden A lige in pomembnih mednarodnih srečanj. Bil sem na odprtju tega objekta pred dvajsetimi leti, ko se je tržaškemu nogometu pompozno napovedovala svetla prihodnost. Napovedi preporoda v nogometu je z odprtjem športne palače sledila še vizija uspešne poti v košarki. Od vsega tega se ni uresničilo nič, krivulja teh športov, ki naj bi v Trstu končno postala paradni špici, je od tedaj samo padala. Športna palača in nogometni stadion ostajata le kulisa, simbol nepotešenih želja in ne-realnih ambicij. Tako kot so groteskna kulisa umetne figure gledalcev, s katerimi so napolnili tribune nogometnega stadiona, da bi »nadomestili« pomanjkanje živih, pravih navijačev.

Dejstvo je, da nobena, še tako prestižna infrastruktura ne more zagotoviti športnega uspeha, če zraven ni potrebnega prepričanja, samozavesti, zaupanja vase in strokovnega načrtovanja. Še zlasti v profesionalnem nogometu pa je potrebna trdna gospodarska podlaga, seveda poleg primerne doze navdušenja, zanesenjaštva in smisla za tvegane. Kaže, da je takšnih rekvizitov v mestu vse manj.

Bojim se, da je stečaj Triestine na nek način tudi ogledalo mesta in njegovih šibkosti, ki se jih že dolgo ne more znebiti in pod varljivim bliščem počiščenih neoklasičnih fasad tiho drsi v zaton. Grenka je ugotovitev, da Trst že vrsto let ni sposoben zagotoviti svoji nogometni ekipi ustreznega zaledja, ki ga lahko jamčila le trdna gospodarska naveza. Tako kot se dogaja v drugih, od Trsta tudi veliko manjših in manj pomembnih krajih v Italiji. Kako je mogoče, da je v tem mestu toliko egoizma in brezbriznosti, tako malo ponosa in vitalnosti, da mora usoda domače nogometne ekipe padati v roke neodgovornim avanturistom, spekulantom nejasnega profila in dvomljivega slovesa.

Ostaja upanje, da bi stečaj Triestine prispeval k streznitvi, zanjo je namreč vedno čas in priložnost.

ITALIJA - Predsednik vlade nastopil v parlamentu

Monti vidi prve obrise izhoda iz krize

Medtem pa se v državi množijo in zastružejo protesti

TRST - Včeraj zjutraj na sodišču epilog krize nogometnega kluba

Stečaj Triestine

Že drugič v dvajsetih letih - Odhod predsednika Alettija - Giovanni Turazzačasni stečajni upravitelj

TRST - Tržaški sodnik Giovanni Sansone je včeraj zjutraj odredil stečaj nogometnega kluba Triestina, potem ko je postalo jasno, da predsednik Sergio Aletti (na sliki KROMA) nima zagotovil o potrebnem denarju za poravnavo

dolgov. Aletti je sodnijo zapustil skozi stranski vhod in se izognil razjarjenim navijačem, prav tako je zapustil open-ski hotel Daneu, kjer je prebival.

Klub zdaj vodičasni stečajni upravitelj Giovanni Turazza, komer-

cialist iz Trziča, ki bo moral poskrbeti, da bo Triestina dokončala letošnje sezono, v tem času pa upajo, da se najde nov investitor, ki bi bil pripravljen prevzeti klub.

Na 5. strani

RIM - V območju evra se rišejo obrisi izhoda iz krize, je včeraj poudaril predsednik vlade Mario Monti, ki vidi pozitiven razvoj dogodkov v Nemčiji glede vprašanja krepitve stalnega mehanizma za stabilnost evra. »Okvir se vzpostavlja. Obrisi možne poti iz trenutne hude krize, ki pretresa Evropo, se začinjajo kazati. Nekateri delčki mozaika počasi padajo na svoje mesto,« je Monti poudaril, ko je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil politiko vlade na evropski ravni.

Medtem pa se v državi množijo in zastružejo protesti. Trenutno so na bojnih nogi še zlasti avtoprevozniki in ribiči.

Na 3. strani

Potočnik in Clini
o plinskih terminalih

Na 2. strani

V Zgoniku najnižja
možna obdavčitev

Na 6. strani

Most čez Kanal
še buri duhove

Na 7. strani

Številne prireditve
ob dnevu spomina

Na 10. in 18. strani

Goriški čezmejni EZTS
je na tem, da shodi

Na 14. strani

Mlad ropar grozil
zlatarju z nožem

Na 14. strani

LJUBLJANA - Podpisali koalicijsko pogodbo

Pet strank predlagalo J. Janšo za mandatarja

LJUBLJANA - Predsedniki strank SDS, Liste Virant, SLS, DeSUS in NSi so včeraj v državnem zboru podpisali koalicijsko pogodbo, ki so jo poimenovali Pogodba za Slovenijo 2012-2015, prvaka SDS Janeza Janšo pa tudi uradno predlagale za mandatarja nove vlade. Predsednik republike Danilo Türk pa se je odločil, da ne bo predlagal nobenega kandidata za mandatarja. Pod Janšovo kandidaturo se je podpisalo vseh 50 poslancev strank. Tudi za koalicijsko pogodbo, ki po besedah Janše predstavlja vsebinsko osnovo za vrnitev Slovenije na pot normalnega razvoja, stoji 50 poslancev oziroma skoraj 600.000 glasov

volivcev. Janšo bosta v soboto na glasovanju v DZ podprla tudi poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti, če bosta s prihodnjo koalicijo doseгла dogovor glede manjšinskih vprašanj, je za STA dejal poslanec madžarske narodne manjšine Laszlo Göncz.

Koalicijsko pogodbo bodo podpisnice javnosti posredovale šele v soboto. Iz besedila, ki ga je pridobila STA, pa izhaja, da nameravajo ohraniti ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ministrstvo za zdravje, ministrstvo za obrambo in ministrstvo za zunanje zadeve. Število ministrstev bodo sicer zmanjšali s sedanjih 15 na 11.

TRST FILM FESTIVAL - Sinoči nagrajevanje

Pevčeve Aleksandrinke najboljši dokumentarec

12

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRIESTINA - Včeraj zjutraj odločitev tržaškega sodnika Giovannija Sansoneja

Že drugi stečaj v dvajsetih letih Klub bo vodil začasni stečajni upravitelj

Gre za komercialista Giovannija Turazza - Predsednik Aletti se je izognil razjarjenim navijačem - Odzivi občinske uprave in političnih sil

Tržaški nogometni klub Triestina je doživel svoj drugi stečaj v zadnjih dvajsetih letih. Včeraj zjutraj ga je na tržaškem civilnem sodišču odredil sodnik Giovanni Sansone, ki je tako ugodil zahtevi tožilca Federica Frezze: slednji je namreč zahteval stečaj zaradi ugotovitve dolga v višini šestih milijonov evrov, na včerajšnji obravnavi, ki se je udeležil tudi predsednik Triestine Sergio Aletti, pa je sodnik Sansone ugotovil, da denarja za poravnava teh dolgov ni, saj ni prišlo do dokapitalizacije, zato je odredil stečaj, ki pa - menda prvič na Tržaškem - izjemoma predvideva imenovanje začasnega upravitelja kluba. To je tržaški komercialist Giovanni Turazza, ki je bil v preteklosti že stečajni upravitelj košarkarskega kluba Pallacanestro Trieste, njegovo vodenje pa naj bi omogočilo dokončanje sezone, pa tudi to, da se v naslednjih mesecih pojavi morebiten posameznik ali skupina, ki bi bila pripravljena prevzeti klub.

Avtomobil s predsednikom Triestine Sergiom Alettijem je sodnik zapustil skozi stranski vhod in se izognil razjarjenim navijačem

KROMA

Na potezi je zdaj komercialist iz Tržiča

Včerajšnja obravnava je bila zelo kratka, pri čemer je treba povedati, da so na sodišču »preliscili« novinarje: obravnava je bila napovedana za 9.30, začela pa se je pol ure prej in je trajala vsega skupaj četrte ure, zatem so udeleženci zapustili urad sodnika Sansoneja. Na voljo novinarjem je ostal le odvetnik Giancarlo Muciaccia, ki je dejal, da je sodnik ugotovil, da Aletti ni prinesel potrebnih zagotovil o denarju za kritje dolgov. Odv. Muciaccia je dejal, da si je sodnik pridržal pravico, da odloči, vendar je pri tem dodal, da je stečaj skoraj gotov. To je prav kmalu potrdil sam sodnik Sansone, ki se je poleg stečaja odločil tudi za nekaj izjemnega, ki za Trst menda predstavlja precedens: imenoval je začasnega stečajnega upravitelja, ki bo moral poskrbeti za nadaljevanje prvenstva do konca sezone. To je kot že rečeno komercialist Giovanni Turazza iz Tržiča, ki je podobno vlogo odigral tudi pred leti ob stečaju tržaškega košarkarskega kluba Pallacanestro Trieste. Njegova naloga bo upravljati klub z uslužbenci vred ter se pogovoriti z igralci, ki lahko do 31. januarja izkoristijo možnost prehoda h kakemu drugemu klubu oz. vrnitve k matičnemu klubu, ki jih je posodil Triestini. Za odhod se je prav včeraj odločil srednji igralec Francesco Evola, pri čemer je Triestini trener Giuseppe Galderisi dejal, da je to od začetka leta že četrty igralec, ki odhaja, poleg tega od oktobra dalje nihče ni prejel niti evra plače, medtem ko se troši ves denar brez nobene organizacije in jasnosti. Prav tako je Galderisi izrazil na-

sprotnost morebitnim novim žrtvam za ekipo na ekonomskem področju.

Z začasno upravo je sodnik Sansone želel preprečiti izgubo pravic do nastopanja v ligi in nogometašem ter zagotoviti nadaljevanje dejavnosti, dokler se ne bo našel nekdo, ki bi prevzel tržaški klub ali pa ga vsaj vzel v začasen najem. Za to je po sodnikovem mnenju torej še čas, njegova odločitev pa omogoča tudi odmrzitev premoženja Triestine.

Aletti pobral šila in kopita

Kaj pa predsednik Aletti? Po sodnikovi odločitvi je molče zapustil sodnijo v družbi nekaterih sodelavcev in policijskih agentov: šel je k stranskemu vhodu v Ul. Coroneo, kjer ga je čakal avtomobil znamke fiat punto temne barve, v katerega je vstopil in se odpeljal. Na ulici ga je čakala večja skupina navijačev, ki so ob pogledu na avtomobil začeli vpiti in skušali ustaviti vozilo, vendar so jim policisti to preprečili. Skupina navijačev je demonstrirala tudi pred glavnim vhodom na Trgu Foro Ulpiano, kjer so razvili transparent z napisom »Triestina je last tistega, ki jo ljubi ...naša!« Pred sodnijo je bilo polno pripadnikov sil javnega reda, da bi preprečili izgred, ravno tako je bilo precej policije tudi pred hotelom Daneu na Opčinah, kjer je prebival Aletti.

Od včeraj pa ga ni več, kar nam je potrdil hotelir Edi Daneu: okoli 12.30 se je Aletti javil v hotelu, vzel svoje stvari in odšel, v openem hotelu pa ni več nobenega predstavnika Triestine, nam je po-

vedal Daneu, ki se je ob stečaju tudi znašel med upniki. Pred nedavnim je v pogovoru za naš dnevnik dejal, da mu klub dolguje med 60 in 70.000 evri. Zdj se bodo verjetno obrnili na odvetnika in sodišču predstavili fakture, pri čemer imajo kot hotel pri morebitnem izplačevanju prednost pred ostalimi upniki.

Odziv politike

Na odzive ob novici o stečaju Triestine ni bilo treba dolgo čakati. Zaskrbljenost je izrazil tržaški župan Roberto Cosolini, ki je v tiskovnem sporočilu napovedal, da bo občinska uprava poskusila vse za rešitev položaja nogo-

metnega kluba ob upoštevanju dejstva, da so za to potrebna sredstva podjetnikov, ki jih bo spričo sedanje težke gospodarske krize veliko težje najti. Tisti, ki so v prejšnjih dneh upali v poseg institucij za rešitev krize Triestine, pa so zahtevali nemogoče, saj je bila do včeraj vsaka obveza v pristojnosti družabnikov, se pravi predsednika Alettija, Občina pa ni mogla na noben način pomagati, še najmanj ekonomsko spričo popolnoma nezanesljive uprave kluba, je zapisal Cosolini.

Stečaj kluba je za že viden film označil namestnik pokrajinskega koordinatorja Ljudstva svobode Piero Tononi, ki občinski upravi očita, da ni blestela po verodostojnosti. Tononi je kritičen zlasti do odbornika za šport Emiliana Edera (njegovo izjavo objavljamo na drugem mestu), ki bi bil moral po mnenju predstavnika LS uradno opozoriti Alettija o njegovi moralni odgovornosti do mesta. Od župana Cosolinija Tononi pričakuje, da bo vodil postopek prehoda lastništva na novega subjekta, zato da se prepreči nazadovanje kluba v kategorije amaterjev.

Na novico o stečaju Triestine se je odzval tudi vodja Drugega Trsta in občinski svetnik Franco Bandelli, ki je v sporočilu za javnost pozval celo nekdanjega predsednika Amilcareja Bertija, naj se vrne in da novega zagona Triestini ter pripravi velik projekt. (iž)

PO STEČAJU - Odbornik Edera zmerno optimističen

Občina išče rešitev

Prejšnji lastnik Fantinel razočaran, team manager Cernaz se že dogovarja s stečajnim upraviteljem

Stečajni postopek Triestine je bil neizbežen, to se je razumelo že pred neuspešno skupščino, na katero je Aletti prišel z ničemer drugim v žepu kakor s figo, ki jo je najbrž imel tudi med vsemi tistimi tiskovnimi konferencami, ko je napovedoval napredovanje v A-ligo v samih dveh letih ali gradnjo športnega središča najkasneje (!) do 1. aprila 2012.

Nekdanji predsednik kluba Stefano Fantinel nam je po telefonu odgovoril z glasom, ki je bila mešanica med žalostjo, razočaranjem in jezo: »Do zadnjega sem upal in mislil, da ne bo prišlo do takega epiloga. Zelo sem žalosten, a po drugi strani še toliko bolj jezen. Upam, da so še možnosti, da se Triestino reši pred najhujšim, da se dobi osebo, ki vsaj prepreči nov padec med amaterje. Včeraj (v torek, op.p.) sem odšel na skupščino, ker sem želel dati Alettiju še zadnjo priložnost, da dokaže, da je mož beseda. A vse je bilo zaman. Nikoli si ne bi mislil, da se lahko nekdo tako in toliko laže. Prišel je v Trst in začel obljubljeni, da mu bo uspelo narediti to, kar meni ni. Prepričan sem, da in nato vztrajal z obljubami in megalomanskimi načrti. Bril je norca iz mene, a se še toliko slabše ravnal z navijači. Kdo bi si mislil, da bi mu uspelo v samih petih mesecih uničiti Triestino. Res mi je težko to prebaviti.«

Fantinel je vsekakor izključil možnost, da bi se sam vrnil za krmilo kluba.

Odbornik za šport na tržaški občini Emiliano Edera je bil nekoliko bolj optimist glede bodočnosti Triestine: »Res je, prišlo je do stečaja kluba, a z določenega zornega kota je morda to dobra novica. Zaradi

STEFANO FANTINEL

KROMA

EMILIANO EDERA

KROMA

stečaja je namreč 'cena' prevzema Triestine nižja, saj je treba prevzeti le športne dolgove (ti naj bi znašali okrog 2,5 do 3 milione evrov, saj je Aletti izplačal tri mesečne plače igralcev, op.p). Mislim, da je sodnik Sansone klub dal v prave roke, saj je Turazza izkušen stečajni upravitelj, ki je v preteklosti že imel opravka s stečajnim postopkom košarkarskega kluba, tako da pozna tudi situacijo znotraj profesionalnih klubov. Tudi občinska uprava sledi s posebno pozornostjo zadevi in bo naredila vse, kar je v njenih močeh, da Triestini pomaga zabroditi iz krize.«

Sušlja se, da je že prišlo do določenih stikov med županom in možnim novim gospodarjem, a gre za zelo delikatno zadevo, tako da ostaja ime oziroma imena možnih kupcev še neznano.

Glas znotraj kluba je tisti team menadžerja Marca Cernaza, ki je bil poleti na tem, da prestopi k Albino-leffeju, a je ponudbo zavrnil, ker je želel v prvi osebi slediti dogajanjem znotraj Triestine. Zaradi te odločitve je verjetno zamudil priložnost, da bi prestopil v veliko bolj organiziran klub, ki bi ga vsaj redno plačeval. Tako pa se je Cernaz znašel, kot vsi ostali uslužbenci Triestine, brez vsakršnega dohodka. Od julija

meseca je namreč prejel le eno plačo. Cernaz je moral ravno včeraj na sodišče na razgovor s sodnikom Sansonejem in stečajnim upraviteljem Turazzo: »Moral sem se z njima pogovoriti, da sploh lahko organiziram nedeljsko tekmo. Stečajni upravitelj je namreč zdaj oseba, ki odloča o vsem. Brez njegovega privoljenja se papirja ne moremo kupiti. On bo moral tudi dati dovoljenje za prodajo ali nakup igralcev. Seveda bo moral za to pooblastiti kako osebo, ki bolje pozna zadevo, saj mora biti nujen cilj pri teh premikih, da so z ekonomskega vidika opravičljivi in ne ustvarijo novih 'lukenj'. Nogometaši so v vsakem primeru kriti, tu pa je problem drugih uslužbencev. Teh je okrog petnajst, nekateri so brez prave pogodbe. Doselej niso videli niti evra, a se morajo na nek način preživljati. Sam ne slišim oziroma vidim Alettija od prvega januarja, ko je izbruhnila afera v zvezi s 14.000 €, ki sem jih dvignil na banki. Te sem nesel Alettiju v bolnico prepričan, da bo z denarjem vsaj delno izplačal sodelavce mladinskih društev, ki so bili res z vodo v grlu. Ko je prišlo na dan, da se je denar zgubil neznan kam, sem s predsednikom imel vroč razgovor, od takrat pa se me je izogibal.« (I.F.)

Policija je včeraj stražila tudi hotel Daneu, kjer je prebival predsednik Aletti KROMA

ZDRAVSTVO - Tržaški občinski svet skoraj soglasno sprejel resolucijo proti Tondovi reformi

Ali bodo tudi v deželi FJK uvedli »model Formigoni«?

Znižanje kakovosti storitev bo še kako spodbudilo razvoj zasebnega sektorja

Tržaški občinski svet je na torkovi seji skoraj soglasno sprejel urgentno resolucijo, v kateri je skupščina izrazila popolno nasprotovanje združitvi vseh 6 podjetij za zdravstvene storitve v enotno deželno podjetje, ki jo je predlagal predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo. Predlog sploh ne upošteva značilnosti oz. specifičnosti posameznih območij, še predvsem pa ga ni Tondo izdelal v sodelovanju z lokalnimi upravami odnosno zdravstvenimi podjetji, pravijo občinski svetniki. Enotno podjetje in ukinitve lokalnih je skratka Tondo odločil enostransko, novo telo pa bo v prihodnosti ogromen birokratski aparat, ki ne bo sposoben ponujati kakovostnih storitev, če ne s pomočjo zasebnega sektorja. Tondo uvaja torej nov model zdravstva v deželi FJK, ki je zelo podoben tistemu v Lombardiji, bolj poznanem kot »model Formigoni«.

Vsebinsko resolucije, ki so jo sprejeli v noči na sredo ob 2. uri, so predstavili včeraj popoldne na tiskovni konferenci številni občinski svetniki levosredinske večine in opozicije. Resolucijo, ki jo je vložila občinska svetnica Demokratske stranke Maria Grazia Cogliati Dezza, je namreč občinski svet sprejel z glasovi vseh občinskih svetnikov leve sredine, podprli pa so jo tudi Prihodnost in svoboda, Drugi Trst in Severna liga. Dokument je podpisal tudi Roberto Antonione, ki je pred kratkim prestopil v mešano skupino. Občinska svetnica Gibanja 5 zvezd Paolo Menis Stefano Patuanelli sta se vzdržala. Edini, ki niso glasovali, so bili občinska svetnica Liste Dipiazza in člani Ljudstva svobode. Teh je zdaj ostalo skupaj 6, med razpravo in glasovanjem pa so bili le v treh, je obsodil svetnik Cosolinijeva liste Roberto Decarli. Sploh pa so bile ostre kritike na račun Ljudstva svobode. Če niso sposobni ničesar na lokalni ravni, kaj lahko storita Piero Camber in Maurizio Bucci (ta je zapustil dvorano tudi na ponedeljkovi seji med glasovanjem resolucije o železarni) na deželni ravni? so vprašali. Franco Bandelli (Drugi Trst) je v tem smislu izrazilo kritiziral Tonda in poudaril, da deželni upravi tudi tokrat ne bo uspelo zrušiti tržaškega zdravstva.

Deželni svetnik DS Sergio Lupieri se je medtem odzval na tiskovno konferenco tržaških primarijev, ki so kritizirali razmere v bolnišnici na Katinari. Lupieri je z njimi soglašal in poudaril, da se je deželna vlada v bistvu odrekla upravljanju zdravstvenega sistema, Tondo pa je že preveč zatopljen v svojo predvolilno kampanjo.

A.G.

Tiskovna konferenca na tržaškem županstvu

KROMA

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Obravnava peticije občanov, ki nasprotujejo gradnji

Most čez Kanal še buri duhove

Občinska skupščina je peticijo zavrnila, ker je postopek za gradnjo mostu čez Kanal že stekel za časa Dipiazzove uprave

Baileyev most, ki so ga pred slabimi štirimi leti začasno namestili čez Kanal

KROMA

Nov most čez Kanal, ki bo povezoval Ul. Cassa di risparmio z Ul. Trento, mnogim ni po godu. Skupina Tržačanov je že pred tremi leti ustanovila odbor »proti mostu«, ta je izdelal peticijo, ki jo je podpisalo kakih 2 tisoč ljudi.

Peticija je bila na dnevnem redu tokrove seje mestne skupščine. Predstavila sta jo član odbora Roberto Sasco ter pokrajinska predsednica Italia nostra Giulia Giacomich Burressi. Dokument v prvi vrsti zahteva, naj se občina odreče gradnji mostu, če pa to ni bilo mogoče, predlaga, naj bi most zgradili kakih 50 metrov proti nabrežju. Tako naj bi ob sedanjem mostu na nabrežju stal še drugi most, ki naj bi služil pešcem in kolesarjem.

Zadeva je kočljiva. Postopek za gradnjo novega mostu čez Kanal je že stekel marca lani. Delo je bilo oddano v zakup, občina je prejela ministrska sredstva za kritje stroškov. Ko bi se odrekla mostu in preklicala gradnjo, bi to sprožilo pravni spor s podjetjem, občina pa bi morala tudi vrniti prispevek ministrstvu.

V razpravi je svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar spomnil, da je Cosolinijeva uprava »podedovala« gradnjo mostu od prejšnje Dipiazzove uprave. Delo mora dokončati, sicer bi se zapletla v dolgotrajno sodno dogodivščino, v kateri bi skoraj gotovo potegnili krajši konec. Zato ji ne preostane drugega, kot da sporno podedovano delo izpelje do konca.

Podobno so menili tudi številni drugi svetniki levosredinske večine in desnosredinske opozicije, z izjemo dveh svetnikov Ljudstva svobode: Maurizio Buccija in Paola Rovisa. Oba sta poudarila, da bi morali prisluhniti ljudem in da bi morali dobiti tako rešitev, ki bi jih zadovoljila. Na primer prav premestitev mostu proti morju.

Njuna posega sta bila paradoksalna. Bucci in Rovis sta predstavnika tiste desne sredine, ki je v pretekli mandatni dobi pripravila sporni načrt in ga tudi odobrila. Rovis je bil celo odbornik v Dipiazzovi upravi. Takrat se ni javno izrekel proti gradnji mostu ali se od nje ogradil.

Zakaj se je premislil? Očitno se bližajo deželne volitve in tako Bucci kot Rovis skušata pridobiti konsenz med tistimi, ki nasprotujejo mostu, je bilo slišati v dvorani občinskega sveta.

Tako se je zgodilo, da je bila peticija zavrnjena z glasovi leve sredine, Dipiazzove liste, Un'altra Trieste, Fli, ligaša Ferrare in štirih svetnikov Ljudstva svobode, podprla pa sta jo je Bucci in Rovis, s čimer sta ponovno potrdila razkol v Berlusconijski stranki.

M.K.

POKRAJINA - Še s ponedeljkove seje pokrajinskega sveta

Dvesto tisoč evrov za program sodelovanj Solidarnost delavcem škedenjske železarne

Tržaški pokrajinski svet na svoji ponedeljkovi seji ni samo počastil dneva spomina na holokavst, o čemer smo že pisali, ampak je tudi sprejel program sodelovanj za leto 2012. Šlo je za izrazito tehnično zadevo, o kateri je poročala odbornica za finance Mariella De Francesco: v bistvu je moral pokrajinski svet vključiti v proračun tudi okoli 200.000 evrov za sodelavce za določen čas, ki bi sodelovali pri nekaterih deželnih projektih na področju dela. Gre predvsem za univerzitetne diplomirance in specialiste (npr. psihologe), ki bi za določen čas (leto dni, šest ali devet mesecev itd.) delovali v uradih pokrajinskega odborništv za delo, kjer bi nudili pomoč iskalcev dela, skrbeli za srečevanje med ponudbami in povpraševanjem po delu, za ponovno ciljno vključitev v svet dela oseb, ki pripadajo t.i. »zaščitenim« kategorijam, delovali pa bi tudi pri t.i. okenca za negovalke. Program mora Pokrajina posredovati deželni upravi in če bo slednja odobrila in financirala projekte, bodo slednji lahko stekli.

Sklep je bil sprejet z glasovi levosredinske večine, medtem ko so proti glasovali svetniki Ljudstva svobode in Se-

verne lige, predstavnika Liste Dipiazza in svetnik Giorgio Ret pa so se vzdržali. Široko večino prisotnih pa je bila sprejeta nujna resolucija o škedenjski železarni, ki jo je predložil svetnik Demokratske stranke Matteo Puppi in v kateri se izraža solidarnost delavcem železarne in njihovim družinam, od državne vlade pa se zahteva, naj v sodelovanju z deželno upravo najde hitro rešitev glede možnosti zaprtja obrata v luči spremembe namembnosti. Besedilo Puppijeve resolucije, o kateri smo prav tako na kratko že pisali, so svetniki dopolnili z amandmajem načelnika Drugega Trsta Francesca Cervesija, s čimer so dodali tudi zahtevo, naj državna in deželna vlada pripravita poseben zakon za železarno, v katerem naj se ugotovi birokratski in upravni postopek ter sredstva za spremembo namembnosti območja. Ko je bilo treba glasovati, so predstavniki Ljudstva svobode zapustili dvorano, saj se niso strinjali z besedilom resolucije, ki je bilo po njihovih besedah preveč splošno. Ostali so soglasno glasovali za sprejetje resolucije, ki je tako prodrla z glasovi levosredinske večine, Drugega Trsta, Severne lige, Liste Dipiazza in Giorgia Reta.

Bassa Poropatova pri Fundaciji Luchetta

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropato je včeraj obiskala zavetišče Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin v Ul. Valussi, kjer se je dalj časa zadržala v razgovoru z otroki in mladimi, ki tam živijo skupaj s svojci. Srečanje, so sporočili iz pokrajinske uprave, je bilo priložnost za izmenjavo informacij o delovanju fundacije, kot znamenje pozornosti pokrajinske uprave pa so otrokom prinesli hrano in darila.

SKUPINA 85 - Predstavili večjezični zbornik Po aleksandrijskih poteh

Kmečke rute so zamenjali klobuki, Kraševke so postale Aleksandrinke

V bogati publikaciji tudi o tržaških arhitektih in trgovcih - Migracijski tokovi so danes obratni

Aleksandrinke, vse tiste ženske, ki so predvsem med prvo in drugo svetovno vojno zapustile Kras in Vipavsko dolino, da bi služile vsakodnevni kruh v Egiptu, so v zadnjih dneh v Trstu posebno aktualne. Na tržaškem filmskem festivalu so v nedeljo zavrtili dokumentarec Metoda Pevca, ki je sinoči odnesel prvo nagrado (pogovor z njim objavljamo na kulturni strani). V dvorani Tessitori pa so včeraj predstavili zbornik *Le rotte di Alexandria - Po aleksandrijskih poteh*.

Kot sta pojasnila urednika Franco Però in Patrizia Vascotto, so v zborniku zbrali akte mednarodnega simpozija, ki je v Trstu, na pobudo Skupine-Gruppo 85 in Pokrajine Trst, potekal decembra 2008. Però si je takrat zamislil tudi gledališko predstavo, posvečeno temu migracijskemu fenomenu, ki je slovenski javnosti dokaj poznan, italijanski (celo zgodovinarjem) pa skoraj povsem nepoznan.

Besede se ohranijo le, če ostanejo neke zapisane ali posnete, zato je zbornik o tržaškem posvetu še kako koristen. O tem so prepričani pri tržaški univerzitetni založbi EUT (Edizioni Università di Trieste), ki jo je sinoči zastopal prof. Euro Ponte. Podčrtal je raznolikost zbornika, ki bralcu predstavi različne vidike »italijanske« migracije v Egipt; to so bili delavci in inženirji, ki so gradili sueški prekop, trgovci in podjetniki, ki so v tisoč dvesto morskimi milj oddaljeni Aleksandriji ustvarjali dobiček, arhitekti, ki so soustvarjali novo podobo mesta v razcvetu.

Tu sta se na primer rodila italijanska literata Filippo Tommaso Marinetti in Giuseppe Ungaretti, v čigar delih se zrcalita tudi aleksandrijsko sonce in morje; o tem in še marsičem lahko beremo v prispevkih dveh italijanistov univerze v Kairu. In tu so seveda delale in živele Aleksandrinke, slovenske ženske s Tržaškega in Goriškega, a tudi Furlanke, ki so v Egiptu služile kot dojilje, varuške, spremljevalke. Bile so priljubljene, ker so bile delavne, poštene in relativno izobražene. V Aleksandriji so se dejansko osamosvojile domače patriarhalne kmečke družbe, »rute so zamenjali klobuki, zato pa so nanje, ob povratku domov, gledali zgrda«.

Izid večjezičnega (slovensko-italijansko-angleškega) zbornika sta pohvalili tudi podpredsednica deželnega sveta Annamaria Menosso in pokrajinska odbornica Roberta Tarlao. Danes potekajo migracijski tokovi v obratni smeri, je poudarila slednja, naše sprejemanje afriških mož in žensk pa je bistveno drugačno od tistega, ki so ga bili Italijani in Slovenci deležni v Aleksandriji. Iz preteklosti bi se lahko marsikaj naučili ... (pd)

Od leve: Però, Vascotto, Tarlao, Menosso in Ponte med včerajšnjo predstavitevijo

KROMA

GLEDALIŠČE ROSSETTI - V koprodukciji s SSG

Konec dober konec

Včeraj premiera, danes ob 18. uri srečanje z režiserjem Marinuzzijem in igralci

Sinoči je v mali dvorani tržaškega gledališča Rossetti zaživila premiera predstave *Bene finisce bene/Konec dober konec*, ki bo na sporedu do 30. januarja. Predstava je rezultat gledališkega laboratorija, ki je nastal na pobudo zavoda Enfap kot koprodukcija Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK Il Rossetti.

Zaradi čisto posebnega režijskega prijema, se predstava nenehno prenavlja z novimi interpretacijami rotacijske zasedbe. Delo sloni na priredbi komedije »All's Well That Ends Well« Williama Shakespeara, za katero je poskrbel režiser in pedagog Alessandro Marinuzzi.

Danes ob 18. uri je v dvorani Bartoli predvideno tudi srečanje, na katerem bodo o posebni, dvojezični delovni in umetniški izkušnji spregovorili režiser Alessandro Marinuzzi in igralci Paolo Fagiolo, Xenia Bevitore, Omar Scala, Irene Serini, Lorenzo Zuffi, Lara Komar in Elena Hussu.

OPČINE - Nocoj Psihoterapevt Bogdan Žorž o vzgoji otrok

Društvo Finžgarjev dom na Opčinah vabi nocoj na tretje predavanje iz ciklusa o vzgoji v družini in družbi. Tokrat bo predaval v Sloveniji in v zamejstvu znani in priljubljeni psiholog in psihoterapevt dr. Bogdan Žorž. Kljub izredni zaposlenosti je povabil sprejel in bo nocoj ob 20. uri predaval na temo, ki je ob enem naslov njegove zadnje uspešnice, *Razvajenost: rak sodobne vzgoje*. Tema predavanja bo torej segala na področje vzgoje otrok in najstnikov, a bo tudi vodilo za odrasle, ki so iz kakršnihkoli vzrokov v stiku z razvajanimi otroki, morda pa jih tudi na splošno zanimajo psihološka vprašanja v razvojni in kasnejši dobi.

Kdor je kdaj poslušal dr. Bogdana Žorža, ve, da imajo njegove besede strokovno podlago, poleg tega pa temeljijo na bogati poklicni izkušnji. Žorž je psiholog in psihoterapevt, predsednik slovenskega društva za terapijo gestalt; je tudi avtor strokovnih in poljudnih člankov in mnogih knjig-uspešnic, kot so na primer *Stiska je lahko tudi izziv*, *Biti z naravo*, *S pravimi vprašanji do rešitve vzgojnih zadreg in - kot že rečeno - Razvajenost: rak sodobne vzgoje*. Več let je vodil in delal v Centru za socialno delo občine Nova Gorica, skupaj z ženo je vodil zasebni zavod, kjer so pomagali otrokom, mladostnikom in družinam v stiski. Poleg tega pa ima Žorž značilnost, ki je ni opaziti pogosto: svoje delo jemlje kot poslanstvo. Dolej je pomagal mnogim mladim in odraslim, svoje profesionalne pomoči zlepa ne odreče potrebni.

Udeleženci večera mu bodo lahko postavili vprašanja o čisto običajnih vzgojnih problemih otrok in odraslih, npr. vprašanja, kako reagirati ob trmici malega otroka, ki noče jesti ali iti spat; ali ob zaprtosti najstnika, ki odklanja dialog z odraslimi; ali kako najti pri vzgoji pravo ravnovesje med doslednostjo in popustljivostjo, kako se ogibati togosti in rigidnosti; kako biti pri tem dosledni, ne da bi otroka poniževali, postavili pa mu bodo lahko tudi osebna vprašanja, ki jih zanimajo in ki zadevajo razna življenjske aspekte. Skratka, privoščite si zanimivo predavanje in dobrega predavatelja! (A.P.)

GLEDALIŠKI VRTILJAK - V Marijinem domu pri Sv. Ivanu prva predstava v letošnjem letu

O poteku igre so odločali kar mali gledalci

Gledališče na vrvici iz Nove Gorice je občinstvu postreglo s predstavo *Kaj se je Sneguljčici zares zgodilo* - Prihodnja predstava bo 26. januarja, v gosteh bo Mini teater iz Ljubljane

Potek prve predstave Gledališkega vrtiljaka ob obnovitvi abonmajske sezone 2011/2012 v novem letu so krojili - mali gledalci sami. Tako je občinstvo lahko izvedelo, kaj se je Sneguljčici zares zgodilo. Tako se je namreč glasil naslov predstave, s katero je v dvorano Marijnega doma pri Sv. Ivanu prišlo v goste Gledališče na vrvici iz Nove Gorice ter malim gledalcem in njihovim malo večjim spremljevalcem ponudilo svetovno znano pravljico bratov Grimm o Sneguljčici v predelavi Emila Aberška, ki je delo tudi režiral.

Zgodba je znana: na dvoru vase zagledane kraljice, ki je za to, da jo imajo vsi za najlepšo v kraljestvu, pripravljena storiti marsikaj in iti tudi v skrajnosti, živi njena lepa pastorka Sneguljčica. Zrcalo jo razglasi za najlepše dekle v kraljestvu, kar kraljico neznanosno razjezi, zato jo da zapoditi z dvora in pozneje poskuša tudi umoriti v hišici sedmih palčkov, kamor se je bila zatekla, na koncu pa se vse lepo izteče: Sneguljčica se prebudi iz spanja, v katerega je padla zaradi zastupljenega glavnika, ki ji ga je bila dala kraljica, in postane ona kraljica na dvoru.

Zgodbo o Sneguljčici je podalo novogoriško Gledališče na vrvici

KROMA

Do tu nič posebnega, zanimivo pa je, da so potek dogajanja lahko določili otroci sami z dvigom gledaliških listov: če so pokazali

tisto stran lista, ki je pobarvana v oranžno, je zgodba šla v eno smer, če so pokazali stran, obarvano v zeleno, pa v drugo, pri čemer je

ključno vlogo odigral originalni profesor z imenom Resnevem, ki se je pojavil ob že znanih likih kraljice, Sneguljčice in sedmih palčkov. Tudi tako pa se je zgodba končala tako, kot se mora, se pravi s srečnim koncem, saj so se otroci vselej odločili prav, ker, kot piše v gledališkem listu, »vsi vemo, da otroci edini točno vedo, kako kakšna pravljica poteka.« O vsem tem je tako govorila predstava, v kateri so nastopale Anuša Kodelja, Tinkara Komel, Maja Petrovič, Ana Belingar in Barbara Skočaj, ki so tudi izvajale pesne in glasbene točke, za katere sta poskrbela koreografinja Vanessa Benak-Cvijanovič in skladatelj Matej Petejan, medtem ko so bile lutke sedmih palčkov delo Polone Žbogar, bogati kostumi pa Svetlane Žnidarčič.

Otroci, ki imajo tudi priložnost sodelovati na likovnem natečaju *Moj najljubši gledališki junak*, si bodo naslednjo predstavo v okviru abonmaja Gledališkega vrtiljaka ogledali 26. februarja, ko bo gostoval Mini teater iz Ljubljane s predstavo *Medvedek zleze vase*. Pred predstavo bo, tako kot v nedeljo, tudi krajša animacija v priredbi Študijskega centra Melanie Klein. (iž)

SOVODNJE - Dobili bodo prispevek za sanacijo posledic gradbišča avtoceste

Namesto bivšega igrišča javna zelenica in parkirišče

Občina pripravlja celovit načrt preureditve območja - Dežela bo namenila 300.000 evrov v 15 letih

Območje nekdanjega sovođenjskega igrišča bodo preuredili z deželnim prispevkom

BUMBACA

Sovodnjska občina pripravlja načrt preureditve območja bivšega nogometnega igrišča v Prvomajski ulici, ki nosi najbolj vidne posledice večmesečne prisotnosti gradbišča avtoceste Vileš-Gorica. Občinsko upravo je k načrtovanju spodbudil deželni finančni zakon, ki je bil sprejet decembra in ki dodeljuje občini Sovodnje letni prispevek v višini 20.000 evrov za obdobje petnajstih let. Prispevek, piše v 35. členu zakona, je namenjen preureditvi urbanega območja in popravilu javnih nepremičnin, ki so bili prizadeti med deli za širitev hitre ceste, zato ga občina ne more izkoristiti v druge namene, kot bi na primer lahko bila gradnja novega vrta.

»Naša uprava si je že od vsega začetka prizadevala, da bi občina oz. njeni prebivalci, ki so na račun gradnje avto-

ceste plačali najvišji davek, prejeli v zameno vsaj nekaj denarja. Pritiskali smo na deželnega odbornika Riccarda Riccardija, za pomoč pa smo zaprosili tudi nekateri deželni svetniki. Finančnemu zakonu za leto 2011 so priložili dokument, ki je obvezoval deželno upravo, da nam nameni prispevek, v nov finančni zakon pa so vključili postavko, na podlagi katere bomo prejeli 300.000 evrov v petnajstih letih,« je povedala sovođenjska županja Alenka Florenin in poudarila, da bo morala občina najeti posojilo, zato bo dejanski prispevek nekoliko manjši.

Kaj pa uprava namerava s tem denarjem? »Pripravili bomo celovit načrt preureditve območja bivšega nogometnega igrišča. Na severnem delu, ki gleda proti Gorici, bi uredili šolsko parkirišče, južni del bivšega igrišča pa bi po-

stal javna zelenica za rekreativne dejavnosti. V načrt bomo vključili tudi popravilo pločnikov Prvomajske ulice, « je povedala Floreninova in izpostavila, da z dodeljenim denarjem ne bodo mogli uresničiti vseh omenjenih del, na deželo pa bodo kljub temu poslali celovit načrt prekvalifikacije območja.

Prispevek, ki ga bo dobila sovođenjska občina, je bil do nedavnega namenjen goriški pokrajini, ki ga je nameravala vložiti v gradnjo mosta v kraju Boscat pri Gradežu. Z nenapovedano preusmeritvijo sredstev ni bil zadovoljen predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je sicer pozdravil dodelitev sredstev sovođenjski občini, hkrati pa je ocenil, da že dodeljenih sredstev dežela ne bi smela iz dneva v dan odvzeti pokrajini, saj je projekt mosta že v pripravi. (Ale)

GORICA

Pravi rallyji po Majnicah Cingolani pri Madonini

»Grem v predmestje, kjer je še večja potreba po delu novega župana,« pravi županski kandidat leve sredine Giuseppe Cingolani, ki obiskuje primestne rajone, zato da se seznanja z njihovimi potrebami. Tokrat se je odpravil k Madonini, kjer se je srečal z domačini in tudi z bivšo predsednico rajonskega sveta Liviano Cechet. Opozorili so ga, da je največji krajevni problem prometna ureditev. »Po Majnicah in Ulici Brigata Re smo priča pravim rallyjem, saj avtomobili dirjajo po sto kilometrov na uro in še več.« Na to je Cingolani odgovoril, da bo potrebno okrepiti nadzor tako mestnih redarjev kot sil javnega reda.

Nerešeni problemi so dalje neurejeni pločniki in ceste, pomanjkljiva razsvetljava, zaradi katere so nekateri odseki ulic v popolni temi. Resen je tudi položaj na območjih, kjer je občina avtorizirala novogradnje in kjer je parkiranje onemogočeno, ugotavlja Cingolani: »Poiskali bomo primerno rešitev tudi za problem neprestanega odlaganja kosovnih odpadkov, ki jih neznanci zapuščajo vzdolž ceste, ki vodi k ekološkemu otoku v Ulici Brigata Sassari. Mesto si ne more naložiti dodatnih stroškov za ravnanje z odpadki, zato bo potrebno zaostri nadzor.« V svetu sanj ostajajo javna dela, ki jih je obljubljal občinski odbor župana Ettoreja Romolija in ki naj bi jih financirali s t.i. zakladkom, kot je bilo dogovorjeno z rajonskimi sveti, še poudarjajo pri Madonini in navajajo, da so zahtevali tudi razsvetlavo za skate park pod nadvozom Ragazzi del '99, ki ga obiskuje mladina iz vse pokrajine, a še vedno čakajo. »Preveč je neuresničenih obljub in neizkoriščenega denarja zaradi neučinkovitega občinskega odbora,« je ocenil Cingolani.

GORICA - EZTS

Zasedanje sklicano, direktorja še ne bo

Župani Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe - Ettore Romoli, Matej Arčon in Milan Turk - so včeraj usklajevali prve formalne korake Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Glavni sklep županske trojice, ki se je sestala v Gorici, je sklic prvega zasedanja skupščine, ki je najvišji organ EZTS. Potekalo bo v petek, 3. februarja, dopoldne na sedežu Trgovinske zbornice v Gorici. Odprto bo javnosti in bo predvsem namenjeno imenovanju predsednika in podpredsednika. Prvega predlaga italijanska stran in naj bi bil poslanec in Berlusconijev zunanji minister Franco Frattini, podpredsednika pa bodo poiskali med slovenskimi člani skupščine. V slovenski režiji je tudi imenovanje direktorja, do česar pa bo prišlo predvidoma spomladi.

»Naš prvi sklep je bil določitev datuma in lokacije za zasedanje skupščine. Izbrali smo dvorano Trgovinske zbornice v Gorici in 3. februar, ko bo v Gorico lahko prišel tudi Frattini,« je sinoči povedal novogoriški župan Matej Arčon. Prva zadolžitve skupščine bo potrditev predsednika in podpredsednika. Če je predsedniški kandidat znan, to ne velja za podpredsednika. »Njegovo ime bo izšlo iz dogovarjanja med Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo, časa za dogovarjanje pa bo do zadnjega dne pred sejo skupščine,« je pojasnil Arčon in dodal, da bodo morali obenem poskrbeti tudi za imenovanje nadzornega odbora. Direktor pa ne bo še na vrsti. »Za to si bomo vzeli še nekaj časa,« je pojasnil. Znano je, da bo direktorja izbrala slovenska stran, bo pa tudi edini izmed organov EZTS, ki bo za svoje delo prejemal plačilo. Zaposlen bo v Italiji, v kolikor na osnovi soglasja vseh treh občin ima EZTS status neprofitnega združenja javnega prava s sedežem v Gorici, kar pomeni, da ga ureja italijanska zakonodaja. »Dokler ne bomo imeli direktorja, bo za operativno plat skrbel goriški Informest. Vsekakor računamo, da bomo direktorja dobili do marca ali aprila,« je včeraj še povedal Matej Arčon.

V štirinajstčlanski skupščini EZTS bodo Gorico zastopali Franco Frattini, Davide Comolli, Giuseppe Fiannacca, Walter De Gressi, Livio Semolici, Bernard Spazzapan in Pierluigi Medeot, Novo Gorico Tatjana Gregorčič, Tomaž Vuga, Boris Rijavec, Uroš Saksida in Robert Golob, Šempeter pa Zdenko Šibav in Boris Nemeč.

GORICA - V torek

Kakšna bo Italija brez pokrajin?

Izredno zasedanje bo odprto javnosti

V ponedeljek, 30. januarja, ob 18.30 bo v pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici zasedal goriški pokrajinski svet. Svetniki, predsednik Enrico Gherghetta in odborniki se bodo ponovno sestali naslednjega dne na izredni seji, ki bo posvečena temi ukinitve pokrajin in bo istočasno potekala v vseh italijanskih pokrajinah. Torkovo zasedanje, ki se bo v Gorici začelo ob 10. uri, bo odprto javnosti, zato da jo opozorijo na to, da so pokrajine nenadomestljive, in jo seznanijo s predlogom njihovega preustroja.

Pobudo za sočasno zasedanje vseh pokrajinskih svetov je dala zveza italijanskih pokrajin UPI. Razprava bo posvečena pomenu pokrajin, njihovim pristojnostim in posledicam, do katerih bi privedla njihova ukinitve. Pokrajine, pravijo pri zvezi UPI, pomenijo za občane garancije, večje priložnosti za zaposlitev, ohranjanje identitete in večjo pozornost do krajevnih problematik. »Pokrajine vsako leto investirajo 1.500.000.000 evrov v vzdrževanje in večjo varnost na cestah, po zaslugi 2.500.000.000 evrov, ki jih letno vlagajo v šolske stavbe, pa lahko 2.500.000 mladih vsak dan obiskuje pouk. Pokrajine tudi upravljajo 553 centrov za zaposlovanje, preko katerih vsak dan pomagajo 2.400.000 občanom pri iskanju zaposlitve, 800.000.000 evrov letno pa namenjajo združenjem, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom in socialo,« pravijo pri zvezi UPI in dodajajo, da vsega tega po ukinitvi pokrajin ne bo.

GRADEŽ - Karabinjerji aretirali mladega roparja

Zlatarju grozil z nožem

Upravitelj zlatarne Roberto Corbatta je reagiral in poklical na pomoč - Preiskovalci preverjajo, ali je 17-letni K.B. iz Fare kriv tudi drugih tatvin

Zlatarju je pritisnil nož na grlo, ko je moški odreagirал, pa je skušal pobegniti praznih rok. Karabinjerji iz Trziča so v torek aretirali mladega roparja, ki je vstopil v zlatarno v Ulici Marina v Gradežu ter z nožem in grožnjami zahteval od upravitelja, naj mu izroči ves nakit, ki ga je imel v sefu.

K.B., ki je star sedemnajst let in biva v Fari, je v zlatarno Roberta Corbatta prvič vstopil okrog 11.30, ko je bila za pultom zlatarjeva žena. Rekel je, da bi rad kupil darilo, ko je v trgovino vstopila druga oseba, pa je naenkrat odšel. Vrnil se je pol ure kasneje in rekel, da bo počakal na svojo mamo in skupaj z njo izbral darilo. Okrog 12.30 je v zlatarno prišel Corbatta, njegova žena pa je odšla. Ko sta ostala sama, je mladenič napadel 64-letnega zlatarja in mu pritisnil 20 cm dolg nož na grlo, zlatar pa je reagiral in roparja porinil stran. K.B. je izpustil nož in skušal pobegniti, Corbatta pa je kričal na pomoč in ga skušal zadržati v trgovini.

Ko je roparju uspelo zbežati, so bili tržiški karabinjerji že na poti. 17-letnika, ki se je nameraval vkrcati na avtobus na Trgu Carpaccio, so prijeli v Ulici Beato Angelico. Odpeljali so ga na poveljstvo in kmalu ugotovili,

Nož so karabinjerji zasegli

da je imel K.B. v preteklosti že odprte račune s pravico. Konec decembra je namreč pobegnil iz centra za mladoletnike Il Mulino v Ogleju, kamor so ga sile javnega reda pospremile 17. decembra zaradi prodaje mamil in kraje v obtežljivih okoliščinah.

Nož, s katerim je K.B. zagrozil zlatarju, so karabinjerji zasegli, v teku pa so tudi

datne preiskave. Preiskovalci sumijo, da je 17-letni ropar odgovoren tudi za druge tatvine, do katerih je v zadnjih časih prišlo v nekaterih trgovinah na območju goriške pokrajine.

Roparja so na odločitev tržaškega sodišča za mladoletnike odpeljali v specializirano središče, ki deluje v pokrajini Trst.

GORICA - Informiranje in usmerjanje v vidiku prestopa nižješolcev v višjo srednjo šolo

Licejski pol Trubar-Gregorčič: izobrazba, ki odpira vsa vrata

Vpeti v evropski proces izobraževanja po kompetencah - Na izbiro humanistični, znanstveni (opcija uporabne znanosti) in klasični licej

Na nižjih srednjih šolah že poteka vpisovanje na višje srednje šole, letošnja novost pa je možnost vpisa tudi preko ministrske spletne strani (www.istruzione.it). Ker rok za oddajo vpisnih pol ni ravno za vogalom (20. februar), je še v teku usmerjanje in informiranje staršev in nižješolcev. V ta namen so včeraj odprli vrata slovenskega višješolskega središča v Ulici Puccini v Gorici. Z istim namenom objavljamo danes predstavitev slovenskega licejskega pola. Bistvo licejskega šolanja je pridobitev čim širšega znanja, ki naj bi z izvajanjem kvalitetnih učnih programov dijake temeljito pripravilo za univerzitetni študij. Naravnost splošne licejske izobrazbe in usmeritev pri delu z mladimi se spajata v geslo: »Šola, ki odpira vsa vrata.«

Didaktično delo poteka v funkcionalnih razredih in dobro opremljenih laboratorijih za informatiko, fiziko, kemijo in biologijo. Šola razpolaga tudi z bogato knjižnico s strokovno in leposlovno literaturo v klasičnih in modernih jezikih. Ob bogati in razčlenjeni učni ponudbi, ki je razvidna iz predmetnikov, vse tri smeri nudijo še vrsto dodatnih dejavnosti. Vzgojno-izobraževalna ponudba zajema namreč različne projekte in prireditve, cikel predavanj na literarno-zgodovinske teme, pripravo na jezikovna in druga tekmovanja, računalniški tečaj (na začetni in nadaljevalni stopnji), tečaj Photoshopa, šahovski krožek, športne dejavnosti v okviru športnega odseka, počitnice ekscuzije in večdnevna poučna potovanja. V petletju licejskega šolanja dijaki dobijo široko splošno kulturo, razgledanost in pripravo za izbiro katere koli univerzitetne smeri, možnost razvijanja svoje ustvarjalnosti in svojih interesov. Cilji so predvsem posredovati visoko kakovost znanja in gojiti spoštljive odnose med vsemi, ki so vključeni v učni proces (dijaki, ravnatelj, profesorji in starši), da bi šola bila kraj, ki je vsem prijazen. Prizadevajo si ob enem, da dijaki utrdijo svoje delovne navade ter razvijejo ustvarjalnost in samostojnost. Pripravljajo jih za uspešen in ustvarjalen vstop v sodobno življenje, ki zahteva dokazovanje kompetenc in premagovanje naporov.

Vse smeri licejskega pola upoštevajo evropske smernice o učenju in izobraževanju po kompetencah. V državah EU se namreč v zadnjem desetletju uveljavlja sistem izobraževanja, ki zajema nov standard kurikularnih vsebin, nove učne, študijske in raziskovalne cilje ter nove didaktične strategije. Dijaki, ki obiskujejo drugi razred višje srednje šole, ob koncu šolskega leta lahko dobijo potrdilo o doseženih kompetencah, kakor določa ministrski dekret št. 139/2007 in št. 9 z dne 27. januarja 2010. Potrdilo o doseženih kompetencah zajema jezikovno področje, matematično področje, znanstveno-tehnološko področje in zgodovinsko-družbeno področje.

Humanistični licej Simon Gregorčič
Vzgojno-izobraževalni proces se osredotoča na spodbujanje intelektualne in kulturne rasti dijakov, na razvijanje poglobljene

nega razumevanja stvarnosti in kritičnega pristopa k izzivom sodobne družbe. Šolanje nudi temeljito splošno izobrazbo na jezikovnem, humanističnem in znanstvenem (matematično-naravoslovnem) področju, dalje razčlenjeno mrežo znanj in sposobnosti, pridobljenih pri preučevanju človeka in družbe iz zornih kotov različnih znanosti, ključ do boljšega razumevanja sveta. Značilni predmeti so antropologija, pedagogika, psihologija in sociologija.

Znanstveni licej Simon Gregorčič Opcija uporabne znanosti

Znanstveni licej nudi dijaku sredstva za učinkovito soočanje z zahtevami spreminjajoče se družbe. Ob enem nudi možnost pridobivanja kritičnega in samostojnega pristopa, ki je vsekakor potreben za plodno vključevanje v čedalje bolj kompleksno in tehnološko obarvano družbo. Znanstveni licej dijaku zagotavlja uravnoteženo splošno izobrazbo, kulturno širino, temeljna znanja in metode, ki so tipične za znanstvene predmete, značilni predmeti pa so matematika, informatika, fizika, biologija, kemija, zemeljske vede, risanje in zgodovina umetnosti.

Klasični licej Primož Trubar

Klasični licej seznanja mlade z antično kulturo, ki je temelj evropske civilizacije. V iskanju novih ustvarjalnih ravnotežij med vrednotami izročila in izzivi prihodnosti privzgaja v dijaku kritično razumevanje in odprtost do vsakega znanja in do dragocenosti človekovega duha. Značilnosti izobraževanja na klasičnem liceju so

široka splošna kultura, v kateri se tradicija zahodne civilizacije spaja z izzivi moderne znanosti, sistematična metoda dela, ki si jo dijaki privzgojijo ob filološkem branju obravnavanih besedil, sposobnost reševanja problemov, ki temelji na teorizaciji in abstrakciji, in kritičen pristop, ki dijaku omogoča nadaljnje samostojno učenje. Predmetna področja so klasični jeziki (latinščina in grščina), literatura (slovenščina, italijanščina in angleščina) ter zgodovinsko-filozofsko (zgodovina, filozofija, zgodovina umetnosti) in znanstveno (matematika, naravoslovje, fizika) področje.

Šola je zanje kraj, kjer gradijo svojo prihodnost (zgoraj); formativni staž (levo) in šahovski krožek (desno)

Preverjanje kompetenc

Medpredmetna pobuda: orientacijski pohod po Krasu

Prejemniki priznanj na goriškem županstvu

BUMBACA

GORICA - Društva »nacionalnega interesa«

Med nagrajenci tudi štirje slovenski zbori

Tudi slovenski zbori Mirko Filej, Podgora, Lože Bratuž in Štandrež so med dvanajstimi goriškimi skupinami, ki jim je italijanska vlada priznala status kulturnih društev nacionalnega interesa. Priznanja za dolgoletno delovanje na področju glasbe in ohranjanja kulturnih tradicij so predstavnikom zborov izročili včeraj na goriškem županstvu, kjer sta nagrajence sprejela župan Ettore Romoli in odbornik za kulturo Antonio Devetag.

»Izročitev teh priznanj je pomemben dogodek. Vsem nagrajencem se zahvaljujem, ker je Gorica po njihovi zaslugi še lepša. Kultura zaseda pri nas zelo vidno mesto,« je župan povedal pred izročitvijo priznanj, ki jih je rimsko ministrstvo za kulturo dodelilo ob 150-letnici zedinjenja Italije. Priznanja so bila deležna društev, ki s svojo didaktično in umetni-

ško dejavnostjo prispevajo k ovrednotenju bogate krajevne kulturne tradicije. Med temi so godbe, plesne skupine in pevski zbori, ki ohranjajo tradicionalno kulturno dediščino in so hkrati priložnost za socializacijo in kulturne izmenjave med različnimi generacijami. »Čeprav doživljata naša država in predvsem naš teritorij dolgo gospodarsko krizo, bo občinska uprava še naprej podpirala goriška društva,« je ob koncu slovesnega dogodka povedal občinski odbornik Antonio Devetag.

Ob zborih Filej, Podgora, Bratuž in Štandrež so priznanje prejeli pevsko združenje Seghizzi, zbor Lucinico, zbor Monte Sabotino, zbor Sant'Ignazio, mladinska filharmonija Alpe Adria, folklorna skupina Danzerini di Lucinico, folklorna skupina Santa Gorizia in pihalni orkester Città di Gorizia.

Il progetto è realizzato dalla Provincia di Gorizia e finanziato dalla Regione Friuli Venezia Giulia, ai sensi delle leggi 482/99, 38/01 e della L.R. 26/07.

Il projet al è realizât de Provincie di Goriz e finanziât de Regjon Friûl Vignesie Julie, ai sens des leqs 482/99, 38/01 e de L.R. 26/07.

Projekt izvajava Pokrajina Gorica, financira pa ga Deželna Furlanija Julijska krajina v okviru zakonov 482/99 in 38/01 ter deželnega zakona 26/07.

provincia di gorizia
provincie di gurize
pokrajina gorica

www.cronacheisontine.it

Cronache Isontine

Cronichis Lisuntinis - Posoška kronika

Isole vicino all'isola, isole sull'isola, isole sul continente

Solitamente si tende a pensare che si parli piemontese solo in Piemonte, lombardo solo in Lombardia, emiliano solo in Emilia e via dicendo. Ma non è così. Se si osserva il complesso mosaico linguistico della penisola italiana, si scopre che la distribuzione geografica delle parlate non segue i confini regionali. In alcuni casi il motivo di tali discrepanze è chiaro: nel caso della lingua friulana, ad esempio, si sa che nel corso dell'Ottocento il Portogruarese fu staccato dal resto del Friuli e fu annesso al Veneto. È proprio a causa di questo recente spostamento della frontiera che in provincia di Venezia ci sono alcuni comuni di madrelingua friulana. In altri casi, invece, i motivi per cui una parlata è diffusa in terre lontane possono risultare sorprendenti.

Un primo esempio è quello di due piccole isole vicine alla Sardegna (San Pé / San Pietro e Sant'Antioco / Sant'Antioco), dove si parla ligure. La storia moderna di queste comunità ebbe inizio verso il 1540, quando alcune famiglie genovesi di pescatori di corallo si trasferirono a Tabarka, un'isola in prossimità della Tunisia. Nel XVIII secolo i tunisini occuparono Tabarka e una parte della popolazione locale si rifugiò sulle due isolette in prossimità della Sardegna. Da allora e fino ai giorni nostri in queste comunità si è tramandata la parlata ligure, che attualmente è usata da circa 15.000 persone.

Più a Sud, su un'altra isola - la Sicilia - troviamo i discendenti di famiglie del Nord della penisola, che furono trasferite a Sud nel Medioevo. Tra i secoli XI e XIII i Normanni, signori della Sicilia, favorirono l'immigrazione di coloni provenienti dall'Italia settentrionale, soprattutto dal Piemonte, ma anche dalla Lombardia, dalla Liguria e dall'Emilia. Le colonie sorte in questo modo erano inizialmente numerose, ma al giorno d'oggi le parlate chiamate "gallo-italiche" rimangono vive solo in alcuni comuni come Nicosia (EN), Sperlinga (EN), San Fratello (ME) e Novara di Sicilia (ME). Altre isole - questa volta sulla terraferma lucana - si trovano in provincia di Potenza. Anche lì, negli ultimi secoli del Medioevo, giunsero coloni dall'Italia del Nord, probabilmente dalle montagne del Savonese. In quell'epoca i marchesi di Monferrato possedevano alcuni feudi in Basilicata e si crede che siano stati loro a favorire l'insediamento di genti a loro fedeli in alcune posizioni strategiche come le alture da cui si controlla il Golfo di Policastro (a Trecchina, Rivello, Nemoli) o lungo la linea di comunicazione Napoli-Salerno-Taranto (a Picerno, Tito, Pignola e Vaglio).

Literarni natečaj »Glas ženske«

Concorso di scrittura "Voci di donna"

Odborništvu za enake možnosti Pokrajine Gorica razpisuje v sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica in s Fundacijo Goriške hranilnice literarni natečaj v slovenskem in italijanskem jeziku »Glas ženske« na temo »Neizrečene besede, odvečne besede«. Na

natečaju lahko sodelujejo dijakinje višjih srednjih šol goriške pokrajine v Italiji in srednjih šol Severne Primorske v Sloveniji (sekcija A) ter ženske, starejše od 30 let s stalnim prebivališčem na tem območju (sekcija B). Razpis literarnega natečaja v slovenskem in italijanskem jeziku je

objavljen na spletnih straneh www.provincia.gorizia.it in www.novagorica.si (do 6. februarja 2012). Prva nagrada znaša 500 evrov za sekcijo A oziroma 400 evrov za sekcijo B. Nagrade bodo podelili na slovesnosti ob mednarodnem dnevu žena. Vljudno vabljeni k sodelovanju!

L'Assessorato alle Pari Opportunità della Provincia di Gorizia bandisce in collaborazione con il Comune città di Nova Gorica e la Fondazione Cassa di Risparmio di Gorizia il concorso di scrittura "Voci di donna" in lingua italiana e slovena sul tema "Parole

che non ho detto, parole di troppo". Possono partecipare al concorso le studentesse frequentanti le scuole secondarie di secondo grado della provincia di Gorizia e del Litorale settentrionale nella Repubblica di Slovenia (sezione A). Inoltre possono

partecipare le donne "over 30" (sezione B) residenti nel medesimo territorio. Il bando del concorso di scrittura in lingua italiana e slovena è pubblicato sui siti Internet www.provincia.gorizia.it e www.nova-gorica.si (scadenza 6 febbraio 2012). Il primo premio

ammonta a 500 euro per la sezione A e a 400 euro per la sezione B. I premi verranno consegnati nell'ambito della celebrazione della Giornata internazionale della donna. Invitiamo tutte a partecipare numerose!

Lis Provinciis a sigurin servizis essenziâi pe cualitât di vite dai citadins

Le Province assicurano servizi essenziali per la qualità della vita dei cittadini

Marco Quai, nassût a Udin tal 1967, al vîf a Martignâ. Al è stât elet tal Consei de Provincie di Udin tes listis dal Pdl pal tierç mandât consecutîf; za President dal Consei dopo lis elezions dal 2006, al è stât confermât dopo chês dal 2008. Di mistîr, al lavore come responsabil de Aree tecniche pai lavôrs publics dal Comun di Sant Pieri dai Sclavons.

President Quai, a Rome si fevele de scancelazion des Provinciis par sparagnâ te Aministrazion publice. Un destin za segnât?

In Italie la Provincie al è un Ent nassût passe 150 agns indaûr. In di di vuê al à compits une vore impuartants: al gjestis la viabilitât des stradis provinciâls, si ocupe dal patrimoni edilizi des scuêlis superiôrs sul teritori, al sta daûr ae gjestion dal traspuart public, al à cure dal ambient e de racuelte dai refudums, al gjestis la Motorizazion civil, al contribuiss ae culture local finanziant lis iniziativis che a meretin, al da un jutori impuartant al mont dal volontariât. In plui, la Provincie e sosten la Politiche

dal lavôr cun progjets a pueste e soledut cui Centris pal lavôr.

I citadins sono a cognossince dai servizis che ur sigurin lis Provinciis?

Stant a une resinte ricerce de Universitât Bocconi, la int e sa che i nestris Ents si ocupin di viabilitât, ma po no rive a individuâ di precis chei altris compits. Di fat, i Comuns a son plui a contat diret cu la int, lis Regjons a an un podê legjislatif plui fuart, ma la aree slargjate de nestre Provincie e à la dimension plui juste par gjesti ducj i servizis che o ai dit prime.

Lis Provinciis trop costino?

I conseis des Provinciis a ricevîn dome piçulis indenitâts di gjestion, uns 1000 euros a sporc al mès par om. Ogni an la spese pai dipendents e je di 20 milions di euros, di 500 mil invezit pai aministradôrs, cjapant dentri ançe il President. Se a vignissin scanceladis, i lôr dipendents a laressin tes Regjons o tai Comuns; duncje nissun gnûf disocupât, ma il cost global des pais al cressarès.

O crôt che prime di pensâ ae scancelazion des Provinciis, li che al coventarès cambiâ l'articul 114 de Costituzion, al sedi miôr

eliminâ dutis lis straçariis tal setôr public come aziendis partecipadis e consorzis e meti adun i Comuns plui piçui.

In Italia la Provincia è un ente nato più di 150 anni fa. Oggi la gente sa che le Province si occupano di viabilità, ma non sa

poi individuare di preciso gli altri compiti. Marco Quai, presidente del Consiglio provinciale di Udine, ritiene che prima di

pensare alla cancellazione delle Province, per cui sarebbe necessario modificare l'articolo 114 della Costituzione, sia meglio

eliminare tutti gli sprechi nel settore pubblico come aziende partecipate e consorzi e unificare i Comuni più piccoli.

"Le connessioni dello stivale" ai Musei Provinciali

A conclusione dell'anno delle celebrazioni per il 150° anniversario

dell'unità d'Italia, un gruppo di 16 artisti dell'Isontino, della

regione e d'oltre confine (pittori, scultori, fotografi) è stato invitato a interpretare lo stivale, forma simbolo del nostro Paese. L'esposizione "Le connessioni dello stivale" è stata inaugurata lo scorso mercoledì 21 dicembre e rimarrà aperta fino al prossimo 29 gennaio nelle sale dei Musei Provinciali di Borgo Castello a Gorizia.

Come bene ha scritto la critica Franca Marri nel catalogo della mostra, "soprattutto in un territorio quale il nostro, unitosi all'Italia 57 anni più tardi, avente una sua peculiarità, una sua pluralità di lingue, identità e culture, nel suo essere marginale, nel suo essere terra di confine, il punto di vista da cui si pone l'osservazione sia sull'identità nazionale sia sull'unità non può che essere plurale. Soprattutto in un momento dove fondamentale è

l'educazione al cosmopolitismo e alla condivisione, le considerazioni non possono che essere molteplici, in un'idea di confronto tra le diverse parti, in un'idea di relazione, italiana e europea, che tengano conto dalla dimensione globale. Ecco dunque che qui non parliamo di unità ma di connessioni, ovvero di altri legami, più stretti, più intimamente sentiti; e non parliamo di Italia, bensì più affettuosamente e anche più concretamente dello stivale. La forma dello stivale sta infatti alla base della riflessione di 16 artisti goriziani e dei territori limitrofi".

La mostra, curata e organizzata dall'Associazione Culturale Prologo, dalla Provincia di Gorizia e dalla Regione FVG, è visitabile tutti i giorni (lunedì escluso) dalle 9 alle 19; biglietto d'ingresso € 3,50 intero, € 2,50 ridotto.

LE CONNESSIONI
DELLO STIVALE

MUSEI PROVINCIALI DI GORIZIA
BORGO CASTELLO
21.12.2011 - 29.01.2012

IVAN CRICO
LIA DEL BUONO
PAOLO FISAR
PAOLA GASPARDOTTO
ALESSANDRA GHIRALDELLI
FRANCESCO INSIEMO
SILVA KLAVNČEK
DAMIAN KOMEL

ROBERTO MEROTTO
CLAUDIO RRARIC
STEFANO ORNELLA
ALESSIO RUSSO
NIKA ŠIMAC
ANGELO SIMONETTI
FRANCESCO SPANO
LARA STEFFI

ORARIO: 9-19
LUNEDÌ CHIUSO
24 DICEMBRE, APERTO 9-13
25 DICEMBRE, CHIUSO
26 DICEMBRE, APERTO
31 DICEMBRE, APERTO 9-13
01 GENNAIO, 13.00-19

INGRESSO:
INTERO € 3,50
RIDOTTO € 2,50

Novi poklici za mlade na evropski glasbeni sceni

Le nuove professioni dei giovani sulla scena musicale europea: il successo del giovane VJ Marcopac

Ali je mogoče imeti več »oboževalcev« v tujini kot doma? Seveda je mogoče! Pravi primer tega pojava je štiriindvajsetletni Goričan Marco Valentinsig (v glasbenem svetu znan po vzdevku »Marcopac«), ki ima na svoji Facebook strani več kot 6.000 »oboževalcev«, velika večina katerih živi v srednji in severni Evropi. To gre pripisati dejstvu, da je njegov poklic v Italiji še nekoliko nerazvit. Marco je namreč vidnej (izraz VJ v angleškem jeziku pomeni Video Jockey), figura, ki jo v diskotekah in klubih držav, kot so na primer Nemčija, Nizozemska in Anglija, zelo dobro poznajo, medtem ko Italija še nekoliko zaostaja na tem področju. »Za razliko od bolj znanega didžeja, ki skrbi za miksanje glasbe, se VJ ukvarja z računalniškim miksanjem

grafičnih figur, ki jih usklajuje z ritmom glasbe in prenese na projekcijsko platno. Žal pa v naših krajih ta figura še ni poznana, saj je večkrat delo vidžejaz vezano na elektronsko glasbo, ki ne spada med najbolj priljubljene zvrsti pri nas.« Tako je svoj poklic opisal Marco, sicer študent na Fakulteti za dizajn na Univerzi v Benetkah. Zakaj pa se je Marco odločil za to novo zvrst? »Ko sem bil star 18 let, sem na spletu našel na nekatere posnetke pravih mojstrov vizualnih efektov. Ker me je grafično oblikovanje navduševalo že od malih nog, sem se tudi jaz poskusno lotil tega. Najprej sem preizkusil raznorazne računalniške programe za obdelavo slike. Kmalu sem to delo vzljubil,« je povedal Marcopac. Leta 2010 pa se je vse nenadoma zasukalo: »Na spletni

Marco Valentinsig

strani Youtube sem objavil svojo grafično interpretacijo pesmi One skupine Swedish House Mafia, malo kasneje pa se mi je oglasil menedžer skupine, ki je želel odkupiti avtorske pravice za moje delo,« je povedal Marco, ki je sam priznal, da je pri tem imel veliko sreče. »Dva tedna kasneje pa je stopila v stik z mano glasbena založba iz Berlina, s katero sem takoj podpisal pogodbo.« Od takrat pa je Marco nastopil v raznih evropskih velemestih, kot so na primer Berlin, Rotterdam, Manchester in London. »Sploh je na Nizozemskem veliko navdušencev nad vizualno tehnologijo, saj sem tam svoje projekcije predvajal kar na dve vzporedni steni,« je še dodal Marco, ki ga bomo lahko videli v prihodnjih mesecih tudi v Gorici.

È possibile avere più "fan" all'estero che nel proprio Paese? Certo che è possibile! Lo dimostra il ventiquattrenne goriziano Marco Valentinsig (noto negli ambienti musicali come "Marcopac"), che sulla propria pagina Facebook conta più di 6.000 fan, la maggior parte dei quali sono giovani dell'Europa centrale e settentrionale, in quanto in Italia l'attività di Marco è ancora poco diffusa. Marco infatti fa il vee-jay (l'espressione VJ significa Video Jockey in inglese), una figura che è ben conosciuta nelle discoteche di Germania, Paesi Bassi e Inghilterra, ma che in Italia stenta ad affermarsi. A differenza del più noto DJ, il VJ si occupa del missaggio di immagini che vengono sincronizzate con il ritmo

della musica e proiettate su appositi schermi. Marco, che studia design all'Università di Venezia, ha sviluppato sin da piccolo la sua passione per la grafica. Nel 2010 è arrivata la svolta decisiva: dopo aver pubblicato su YouTube la sua interpretazione grafica della canzone "One" del gruppo Swedish House Mafia, è stato contattato dal manager del gruppo che voleva acquistare i diritti d'autore per la sua opera. Da lì si sono poi sviluppate diverse collaborazioni con case discografiche, discoteche e club di Berlino, Rotterdam, Manchester e Londra. Finalmente nei prossimi mesi potremo vedere Marcopac all'opera anche a Gorizia.

Migjee, la scuele primarie e devente un câs nazionâl

Medea, la scuola primaria diventa caso nazionale

Chest câs no si sierarà subit e cumò al rivarà fin in Parlament. Al è il câs da la prime elementâr da la scuele di Migjee, che cumò al fâs scjas a nivel nazionâl par vie da la posizion che al à cjapât il sindic. Alberto Bergamin, di fat, al vûl che si rispjeti il dirit che la scuele e à di meti sù une classe prime cun 11 fruts, in grazie dal dirit di deroghe al limit minim di 15 scuelârs par classe che, cu la riforme Gelmini, ur è stât dât a chês scuelis che a son in areis là che e je une minorance lenghistiche. Ta chest câs si trate da la minorance furlane. "La leç e dis a clâr - dissal Bergamin - che intes areis là che a son minorancis lenghistiche il limit al è di 10 fruts, e duncje noaltris o sin dentri tai parametris ad implem. Nus stan robant un dirit, e par chest o ai interpellât cualchi parlamentâr da la nestre region, che al puatarà il nestri câs a la atenzion da lis

Cjamaris." Di fat al è un biel pôc che cheste storie e va indenant e no si à cjatât inmò une soluzion positive pal avignî de prime elementâr: "Ai 14 di Dicembar dal 2011 - al spieghe Bergamin - mi è rivade une letare dal diretôr dal ufici scolastic provinciâl, il dotôr Campanella, che mi dis che no je stade autorizade la creazion da la prime elementâr parcè che no si rive al numar limit: tant a di che no saressin avonde fruts. Ma tal nestri câs si pues vé une deroghe dal DPR 81 dal decret Gelmini, là che si dis che par meti sù une prime elementâr a coventin 15 fruts, ma inta lis zonis là che e je une minorance lenghistiche chest limit al è di 10 scuelârs. Noaltris o 'nt vin 11, e o sin inta la zone da la minorance lenghistiche furlane, duncje o vin dutis lis caracteristiche che si previodin. Par chest i vin mandade la letare al ufici legâl de

Region, par che le valuti. Jo mi sint ofindût tai miei dirits di citadin, parcè che no si vûl meti in vore la leç. La siele politiche che e je rivade dal alt e je clare - al insist Bergamin - no si à di creâ un precedent: a nivel ministeriâl si à decidût di no meti in vore la deroghe par che un doman cualchidun altri nol puedi domandâ la stesse robe. In sume, secont cualchidun la deroghe e vâl sôl in ciertis regions, ta chês regions là che lis minorancis lenghistiche a son sul 5 o 10% dal territori. Stant che in Friûl Vignesie Julie a son tal 90% da la region, no si vûl dâ l'ok - ancje se cussì si va cuintri dai regolaments - parcè che se si met in vore la deroghe chi di noaltris si finis che si cjapin dentri cuasi dutis lis scuelis. Ma a noaltris cheste robe no nus interesse: e je une leç, e si à di rispjetâle. E noaltris o scombatarin par che si le meti in vore."

Un caso che non accenna a vedere una conclusione rapida e che ora approderà addirittura in Parlamento. Quello della prima classe della scuola elementare di Medea diventerà conosciuto anche a livello nazionale dopo le prese di posizione del sindaco Alberto Bergamin, che non ci sta a veder cancellato il diritto della

scuola di istituire una classe prima formata da 11 bambini, godendo del diritto di deroga al limite minimo di 15 alunni per classe imposto dalla riforma Gelmini alle scuole situate in aree dove è presente una minoranza linguistica, in questo caso quella friulana.

Notti sicure per i giovani con il servizio Overnight

Anche quest'anno Overnight era presente all'evento di Capodanno organizzato a Gorizia per i giovani, consentendo loro di trascorrere in sicurezza una nottata di allegria e divertimento. Per i ragazzi che hanno desiderato raggiungere il concerto di Piazza Vittoria, Overnight ha messo a disposizione il servizio di trasporto sicuro e gratuito con un autobus dedicato che ha trasportato sia all'andata che al ritorno un elevato numero di ragazzi provenienti dai Comuni della Destra Isonzo come Gradisca e Comons. Oltre al servizio di trasporto, è stata allestita in Piazza Vittoria la tradizionale postazione informativa di Overnight con operatori dedicati, materiale informativo su alcool, droga, divertimento consapevole e gadget promozionali. I ragazzi hanno espresso il desiderio di replicare più frequentemente queste iniziative rivolte ai giovani e di creare un collegamento più stretto con i comuni limitrofi a Gorizia. Il servizio Overnight Capodanno è stato

realizzato grazie alla collaborazione tra la Provincia di Gorizia, l'Azienda per i Servizi Sanitari n. 2 Isonzina, l'APT e il Comune di Gorizia. Overnight proseguirà nei prossimi mesi le sue iniziative all'interno delle scuole e sul territorio attraverso la partecipazione agli eventi giovanili di maggior rilievo.

"Arrivi/Partenze" alla Motorizzazione Civile di Gorizia

Dopo il successo dell'esposizione alla Stazione ferroviaria di Redipuglia, dov'è stata visitata da circa 500 persone in meno di un mese, la mostra "Arrivi/Partenze. Immagini dell'emigrazione dalla provincia di Gorizia" è temporaneamente allestita nell'ampio atrio degli uffici della Motorizzazione Civile di Gorizia. La mostra osserva l'orario di apertura al pubblico degli uffici: dal lunedì al venerdì dalle 8.45 alle 12.30, il lunedì pomeriggio anche dalle 15 alle 17 (ingresso libero). La mostra, i cui apparati sono realizzati in lingua italiana, friulana e slovena, presenta le fotografie e le storie di vita legate all'emigrazione provinciale ed è suddivisa in tre periodi scanditi dalle cesure delle guerre mondiali. La prima tappa ripercorre infatti la grande emigrazione transoceanica degli ultimi decenni dell'Ottocento e l'emigrazione temporanea in Europa, la seconda l'emigrazione tra le due guerre e infine quella del secondo dopoguerra con la ripresa massiccia dei movimenti migratori verso

l'estero alla ricerca di lavoro. Parte della mostra è inoltre dedicata all'approfondimento delle storie delle donne che lavoravano a servizio nelle famiglie egiziane dette »Alessandrine« e dell'emigrazione durante gli anni Venti e Trenta, caratterizzata dalle storie dei fuoriusciti antifascisti e dall'avventura coloniale.

Pomol visokga pritiska na Evropi bo trenutno povzročilo iz severozahodne suhe in hladne tokove na naši deželi. Jutri, se bo približala Atlantska fronta. V zahodnih strani Alp, pihal bo vlažen zrak in začasno malo manj hladne temperature.

Iznad severovzhodne Evrope sega območje visokega zračnega tlaka vse do srednje Evrope in severnega Balkana. V višinah priteka k nam s severnimi vetrovi hladen in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 17.01
Dolžina dneva 9.27

BIOPROGNOZA
Danes bo vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ugoden.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj C.

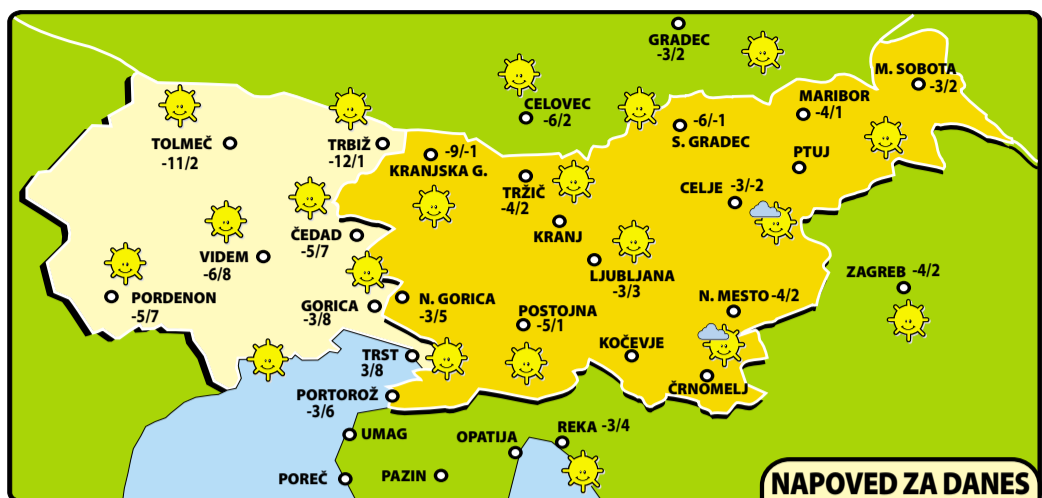
LUNINE MENE
Luna vzide ob 8.41 in zatone ob 20.52

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.31 najvišje 41 cm, ob 6.28 najnižje -15 cm, ob 11.28 najvišje 21 cm, ob 17.54 najnižje -43 cm.
Jutri: ob 1.01 najvišje 38 cm, ob 7.14 najnižje -13 cm, ob 11.55 najvišje 10 cm, ob 18.08 najnižje -33 cm.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin / Na Zlebeh ... 100	Piancavallo ... 45
Vogel ... 70	Forni di Sopra ... 50
Kranjska Gora ... 40	Zoncolan ... 50
Krvavec ... 70	Trbiž ... 60
Cerkno ... 60	Osojščica ... 50
Rogla ... 50	Mokrine ... 90
Mariborsko Pohorje ... 45	Podkloster ... 35
Cvetta ... 70	Bad Kleinkirchheim ... 80

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Zjutraj bo možno povečini spremenljivo vreme z možnostjo kopren oz. megle po spodnji ravnini, zlasti na območju Pordenona, v popoldanskih urah pa bo prišlo do izboljšanja na vseh območjih, pretežno jasno bo, ob obali bo zapihala zmerna burja, v visokih legah pa severni veter.

Pretežno jasno bo, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah osrednje in jugovzhodne Slovenije megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do -8, najvišje dnevne od -1 do 3, na Primorskem do 8 stopinj C.

Jutri bo jasno oz. pretežno jasno, ponoči se bo ohladilo, ob obali in na vzhodu bo zapihala zmerna burja.

Jutri bo pretežno jasno, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost. V Vipavski dolini bo pihala šibka burja.

ZDA - Predsednik je na skrivaj snemal sestanke in telefonske pogovore Objavljeni še zadnji zvočni posnetki iz časa pred atentatom na Kennedyja

BOSTON - Knjižnica in muzej nekdanjega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja je v torek objavila še zadnje skupino zvočnih posnetkov o zadnjih mesecih življenja leta 1963 ustreljenega predsednika, ki bodo zagotovo navdušili tako zgodovinarje kot filmarje.

Pokojni predsednik je na skrivaj snemal sestanke in telefonske pogovore s svojimi sodelavci, domnevno zato, ker je želel biti natančen pri pisanju spominov, morda pa tudi zato, da bi imel dejstva na svoji strani. Znano je, da JFK, kot je bil še poznan predsednik, večkrat ni bil zadovoljen s tem, kako so dogajanja v Beli hiši opisovali drugi, med njimi Pentagon v primeru propadle invazije plačancev Cie in kubanskih emigrantov na Kubo v Prašičjem zalivu.

Javnost dolgo časa ni vedela, da je snemal tudi JFK, to dejstvo pa je prišlo na dan šele na vrhuncu afere Watergate, ko je vrhovno sodišče ZDA ukazalo republikanskemu predsedniku Richardu Nixonu objaviti tajne posnetke pogovorov v Beli hiši. Nixon je sovražil Kennedyja in vietnamsko vojno, v katero je zapletel ZDA, vendar mu je bil glede snemanja vzornik.

Kennedyjeva knjižnica je doslej objavila okoli 220 ur posnetkov, vendar šele po skrbnem poslušanju in cenzuri vlade. Pred objavo so menda izbrisali nekaj minut zaradi varovanja osebnih družinskih informacij ter zaradi interesa nacionalne varnosti, čeprav je od tedaj preteklo že pol stoletja.

Pri nazadnje objavljenih magnetofonskih posnetkih izstopa predsednikov pogovor z enim od sodelavcev o obisku DALLASA v Teksasu. JFK se je pritoževal, da bo zelo naporen dan, sodelavec pa je pristavil, da bo res hudičev naporen. Šlo je za 22. november 1963, ko je predsednika ustrelil Lee Harvey Oswald, vendar je vlada preiskavo in dogodke po atentatu vodila tako nerodno, da kopica teorij zarote še vedno ni potihnila.

Zanimiv je tudi posnetek, ki utegne tiste, ki se zaupajo politikom, malce razočarati. JFK je namreč sodelavca

John F. Kennedy s soprogo Jacqueline

ANSA

spraševal, kaj "lahko prodajo mladim volivcem". Pisalo se je leto 1963 in priprave na volitve za drugi mandat leta 1964 so bile v polnem teku. Sodelavec je odgovoril, da lahko prodajajo "blaginjo", vendar jih tisti, ki "blaginjo" že uživajo, sovražijo na smrt.

Zabaven je tudi Kennedyjev odziv na poročili o stanju v Vietnamu. Vojaški odposlanec mu je "sadir rožice", diplomat pa opisoval težave, na kar je Kennedy izbruhnil nad obema, če sta prepričana, da sta obiskala isto državo.

Posnetki med drugim pričajo, da je želel Kennedy upočasniti vesoljsko tekmo s Sovjetsko zvezo in je celo nameraval Rusom predlagati, da bi se skupaj podali na luno. Zanimiv je tudi posnetek srečanja s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom v Beli hiši. Kennedy otrokoma, Johnu mlajšemu in Caroline, razloži, da je šef tega strička - Nikita Hruščov - tisti, ki jima je za darilo poslal psa. Gromiko pa razkriva, da sta oba otroka v Sovjetski zvezi pravi zvezdi. (STA)

ASTRONOMIJA - Naša zvezda aktivnejša Najmočnejša Sončeva nevihta po letu 2005

WASHINGTON - Na površini Sonca je v nedeljo nastala ena najmočnejših neviht po maju 2005. Prvo elektromagnetno sevanje, ki je sledilo eksploziji Sončeve energije, je približno uro po izbruhu doseglo Zemljo in naj bi trajalo približno do včeraj.

Po besedah predstavnika ameriškega Centra za napovedovanje vremena v vesolju Douga Bieseckerja je stopnja sevanja relativno visoka, najmočnejša po maju 2005, čeprav so v preteklosti na Soncu že beležili tudi močnejše Sončeve nevihte. Tokratna Sončeva nevihta je dosegla tretjo stopnjo na petstopenski lestvici, kar pomeni, da so možne posamezne motnje v delovanju satelitskih komunikacij.

Po besedah profesorja astrofizike na ljubljanski fakulteti za matematiko in fiziko dr. Tomaža Zwitterja je Sonce v zadnjih mesecih bolj aktivno, kar je v skladu s pričakovanji. Sončeva aktivnost se namreč spreminja s periodo enajstih let. Še v letu 2009 je bilo Sonce skoraj po-

vsem neaktivno, trenutno pa je aktivnost približno na ravni šibkih maksimumov aktivnosti v preteklih desetletjih.

Zwitter je sicer dopustil možnost, da se bo aktivnost v naslednjih dveh letih še povečala. Aktivnost po njegovih besedah opazimo predvsem po številu in velikosti Sončevih peg, ki so posledica magnetne aktivnosti na Soncu. V minulih dveh dneh je prišlo z dveh območij peg tudi do zmerne do močnega koronalnega izbruha. Nabiti delci - protoni - pa so leteli tudi mimo Zemlje.

Tako je tok delcev, ki je v nedeljo ob 7:17 po našem času zadel Zemljo, povzročil znatno stisnjenje njenega magnetnega polja, kar je posledično vplivalo na nekoliko moteno delovanje geostacionarnih in drugih oddaljenih umetnih satelitov, pravi Zwitter. Nihanje magnetnega polja v naslednjih urah je na Norveškem povzročilo tudi spektakularne severne sije. O težavah z infrastrukturo - daljnovidni itd. - pa ne poročajo, je dodal. (STA)

ŠPANIJA - Katalonski nogometni velikan

Stadion Nou Camp bo nudil tudi priložnost za »zadnje počivališče«

BARCELONA - "Večni mir" na Nou Campu. Katalonski nogometni velikan Barcelona bo na svojem stadionu zgradil tudi pokopališče, so v torek razkrili v klubu. Klub načrtuje izgradnjo dvorane za žare, kjer bodo svoj zadnji mir našli pomembni člani kluba, pa tudi navijači, ki si bodo to lahko privoščili. Uprava kluba pričakuje, da bo s prodajo "prostora" v dvorani dolgoročno zaslužila šest milijonov evrov. Tudi na podlagi dejstva, da gre za v Španiji že preizkušeno metodo, saj so se podobnega projekta že pred časom lotili tudi pri Athleticu Madridu, Betisu Sevilli in mestnemu tekmecu Espanyolu iz Barcelone.

Pri Espanyolu imajo, denimo, 5000 žarnih grobov, ki imajo prostora za po štiri žare. Podobno je pri Athleticu, kjer je rok uporabe žarnega groba omejen na 25 let, z možnostjo podaljšanja na 50. (STA)

Namesto nogometnega igrišča
v Sovodnjah parkirišče in zelenica

Avtohtona zgodovinska vina
ne bodo imela znamke DOC Friuli

Ali je tržaško zdravstvo
jetnik deželnega
predsednika Tonda?

V Trstu predstavili zbornik
Po aleksandrijskih poteh

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 26. JANUARJA 2012

Št. 21 (20.344) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Polom nogometa ogledalo mesta?

DUŠAN UDOVIČ

Stečaj Triestine je žalosten dogodek. Kot Tržačanu se mi od nekdaj zdi nepojmljivo, da naše mesto ni sposobno postaviti na noge kompetitivno nogometno ekipo. Sicer ne gre le za nogomet, saj tudi košarka ne blesti. Nad tem se je vredno zamisliti in se vprašati, kje so vzroki za tako klavrno stanje. Imamo imenitno športno palačo in poleg nje sodoben nogometni stadion, vreden A lige in pomembnih mednarodnih srečanj. Bil sem na odprtju tega objekta pred dvajsetimi leti, ko se je tržaškemu nogometu pompozno napovedovala svetla prihodnost. Napovedi preporoda v nogometu je z odprtjem športne palače sledila še vizija uspešne poti v košarki. Od vsega tega se ni uresničilo nič, krivulja teh športov, ki naj bi v Trstu končno postala paradni špici, je od tedaj samo padala. Športna palača in nogometni stadion ostajata le kulisa, simbol nepotešenih želja in ne-realnih ambicij. Tako kot so groteskna kulisa umetne figure gledalcev, s katerimi so napolnili tribune nogometnega stadiona, da bi »nadomestili« pomanjkanje živih, pravih navijačev.

Dejstvo je, da nobena, še tako prestižna infrastruktura ne more zagotoviti športnega uspeha, če zraven ni potrebnega prepričanja, samozavesti, zaupanja vase in strokovnega načrtovanja. Še zlasti v profesionalnem nogometu pa je potrebna trdna gospodarska podlaga, seveda poleg primerne doze navdušenja, zanesenjaštva in smisla za tveganje. Kaže, da je takšnih rekvizitov v mestu vse manj.

Bojim se, da je stečaj Triestine na nek način tudi ogledalo mesta in njegovih šibkosti, ki se jih že dolgo ne more znebiti in pod varljivim bliščem počiščenih neoklasičnih fasad tiho drsi v zaton. Grenka je ugotovitev, da Trst že vrsto let ni sposoben zagotoviti svoji nogometni ekipi ustreznega zaledja, ki ga lahko jamčila le trdna gospodarska naveza. Tako kot se dogaja v drugih, od Trsta tudi veliko manjših in manj pomembnih krajih v Italiji. Kako je mogoče, da je v tem mestu toliko egoizma in brezbriznosti, tako malo ponosa in vitalnosti, da mora usoda domače nogometne ekipe padati v roke neodgovornim avanturistom, spekulantom nejasnega profila in dvomljivega slovesa.

Ostaja upanje, da bi stečaj Triestine prispeval k streznitvi, zanjo je namreč vedno čas in priložnost.

ITALIJA - Predsednik vlade nastopil v parlamentu

Monti vidi prve obrise izhoda iz krize

Medtem pa se v državi množijo in zaostrejuje protesti

TRST - Včeraj zjutraj na sodišču epilog krize nogometnega kluba

Stečaj Triestine

Že drugič v dvajsetih letih - Odhod predsednika Alettija - Giovanni Turazzačasni stečajni upravitelj

TRST - Tržaški sodnik Giovanni Sansone je včeraj zjutraj odredil stečaj nogometnega kluba Triestina, potem ko je postalo jasno, da predsednik Sergio Aletti (na sliki KROMA) nima zagotovil o potrebnem denarju za poravnavo

dolgov. Aletti je sodnijo zapustil skozi stranski vhod in se izognil razjarjenim navijačem, prav tako je zapustil open-ski hotel Daneu, kjer je prebival.

Klub zdaj vodičasni stečajni upravitelj Giovanni Turazza, komer-

cialist iz Tržiča, ki bo moral poskrbeti, da bo Triestina dokončala letošnje sezono, v tem času pa upajo, da se najde nov investitor, ki bi bil pripravljen prevzeti klub.

Na 5. strani

RIM - V območju evra se rišejo obrisi izhoda iz krize, je včeraj poudaril predsednik vlade Mario Monti, ki vidi pozitiven razvoj dogodkov v Nemčiji glede vprašanja krepitve stalnega mehanizma za stabilnost evra. »Okvir se vzpostavlja. Obrisi možne poti iz trenutne hude krize, ki pretresa Evropo, se začinjajo kazati. Nekateri delčki mozaika počasi padajo na svoje mesto,« je Monti poudaril, ko je včeraj v obeh vejah parlamenta predstavil politiko vlade na evropski ravni.

Medtem pa se v državi množijo in zaostrejuje protesti. Trenutno so na bojni nogi še zlasti avtoprevozniki in ribiči.

Na 3. strani

Potočnik in Clini
o plinskih terminalih

Na 2. strani

V Zgoniku najnižja
možna obdavčitev

Na 6. strani

Most čez Kanal
še buri duhove

Na 7. strani

Številne prireditve
ob dnevu spomina

Na 10. in 18. strani

Goriški čezmejni EZTS
je na tem, da shodi

Na 14. strani

Mlad ropar grozil
zlatarju z nožem

Na 14. strani

LJUBLJANA - Podpisali koalicijsko pogodbo

Pet strank predlagalo J. Janšo za mandatarja

LJUBLJANA - Predsedniki strank SDS, Liste Virant, SLS, DeSUS in NSi so včeraj v državnem zboru podpisali koalicijsko pogodbo, ki so jo poimenovali Pogodba za Slovenijo 2012-2015, prvaka SDS Janeza Janšo pa tudi uradno predlagale za mandatarja nove vlade. Predsednik republike Danilo Türk pa se je odločil, da ne bo predlagal nobenega kandidata za mandatarja. Pod Janševo kandidaturo se je podpisalo vseh 50 poslancev strank. Tudi za koalicijsko pogodbo, ki po besedah Janše predstavlja vsebinsko osnovo za vrnitev Slovenije na pot normalnega razvoja, stoji 50 poslancev oziroma skoraj 600.000 glasov

volivcev. Janšo bosta v soboto na glasovanju v DZ podprla tudi poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti, če bosta s prihodnjo koalicijo doseгла dogovor glede manjšinskih vprašanj, je za STA dejal poslanec madžarske narodne manjšine Laszlo Göncz.

Koalicijsko pogodbo bodo podpisnice javnosti posredovale šele v soboto. Iz besedila, ki ga je pridobila STA, pa izhaja, da nameravajo ohraniti ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ministrstvo za zdravje, ministrstvo za obrambo in ministrstvo za zunanje zadeve. Število ministrstev bodo sicer zmanjšali s sedanjih 15 na 11.

TRST FILM FESTIVAL - Sinoči nagrajevanje

Pevčeve Aleksandrinke najboljši dokumentarec

12

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRISTINA - Včeraj zjutraj odločitev tržaškega sodnika Giovannija Sansoneja

Že drugi stečaj v dvajsetih letih Klub bo vodil začasni stečajni upravitelj

Gre za komercialista Giovannija Turazza - Predsednik Aletti se je izognil razjarjenim navijačem - Odzivi občinske uprave in političnih il

Tržaški nogometni klub Triestina je doživel svoj drugi stečaj v zadnjih dvajsetih letih. Včeraj zjutraj ga je na tržaškem civilnem sodišču odredil sodnik Giovanni Sansone, ki je tako ugodil zahtevi tožilca Federica Frezze: slednji je namreč zahteval stečaj zaradi ugotovitve dolga v višini šestih milijonov evrov, na včerajšnji obravnavi, ki se je udeležil tudi predsednik Triestine Sergio Aletti, pa je sodnik Sansone ugotovil, da denarja za poravnava teh dolgovi ni, saj ni prišlo do dokapitalizacije, zato je odredil stečaj, ki pa - menda prvič na Tržaškem - izjemoma predvideva imenovanje začasnega upravitelja kluba. To je tržiški komercialist Giovanni Turazza, ki je bil v preteklosti že stečajni upravitelj košarkarskega kluba Pallacanestro Trieste, njegovo vodenje pa naj bi omogočilo dokončanje sezone, pa tudi to, da se v naslednjih mesecih pojavi morebiten posameznik ali skupina, ki bi bila pripravljena prevzeti klub.

Na potezi je zdaj komercialist iz Tržiča

Včerajšnja obravnava je bila zelo kratka, pri čemer je treba povedati, da so na sodišču »preliscili« novinarje: obravnava je bila napovedana za 9.30, začela pa se je pol ure prej in je trajala vsega skupaj četrt ure, zatem so udeleženci zapustili urad sodnika Sansoneja. Na voljo novinarjem je ostal le odvetnik Giancarlo Muciaccia, ki je dejal, da je sodnik ugotovil, da Aletti ni prinesel potrebnih zagotovil o denarju za kritje dolgovi. Odv. Muciaccia je dejal, da si je sodnik pridržal pravico, da odloči, vendar je pri tem dodal, da je stečaj skoraj gotov. To je prav kmalu potrdil sam sodnik Sansone, ki se je poleg stečaja odločil tudi za nekaj izjemnega, ki za Trst menda predstavlja precedens: imenoval je začasnega stečajnega upravitelja, ki bo moral poskrbeti za nadaljevanje prvenstva do konca sezone. To je kot že rečeno komercialist Giovanni Turazza iz Tržiča, ki je podobno vlogo odigral tudi pred leti ob stečaju tržaškega košarkarskega kluba Pallacanestro Trieste. Njegova naloga bo upravljati klub z uslužbenci vred ter se pogovoriti z igralci, ki lahko do 31. januarja izkoristijo možnost prehoda h kakemu drugemu klubu oz. vrnitve k matičnemu klubu, ki jih je posodil Triestini. Za odhod se je prav včeraj odločil srednji igralec Francesco Evola, pri čemer je Triestinin trener Giuseppe Galderisi dejal, da je to od začetka leta že četrti igralec, ki odhaja, poleg tega od oktobra dalje nihče ni prejel niti evra plače, medtem ko se troši ves denar brez nobene organizacije in jasnosti. Prav tako je Galderisi izrazil na-

Avtomobil s predsednikom Triestine Sergiojem Alettijem je sodnijo zapustil skozi stranski vhod in se izognil razjarjenim navijačem

KROMA

sprotovanje morebitnim novim žrtvam za ekipo na ekonomskem področju.

Z začasno upravo je sodnik Sansone želel preprečiti izgubo pravic do nastopanja v ligi in nogometašev ter zagotoviti nadaljevanje dejavnosti, dokler se ne bo našel nekdo, ki bi prevzel tržaški klub ali pa ga vsaj vzel v začasen najem. Za to je po sodnikovem mnenju torej še čas, njegova odločitev pa omogoča tudi odmrznitev premoženja Triestine.

Aletti pobral šila in kopita

Kaj pa predsednik Aletti? Po sodnikovi odločitvi je molče zapustil sodnijo v družbi nekaterih sodelavcev in policijskih agentov: šel je k stranskemu vходу v Ul. Coroneo, kjer ga je čakal avtomobil znamke fiat punto temne barve, v katerega je vstopil in se odpeljal. Na ulici ga je čakala večja skupina navijačev, ki so ob pogledu na avtomobil začeli vpiti in skušali ustaviti vozilo, vendar so jim policisti to preprečili. Skupina navijačev je demonstrirala tudi pred glavnim vhomom na Trgu Foro Ulpiano, kjer so razvili transparent z napisom »Triestina je last tistega, ki jo ljubi...naša!« Pred sodnijo je bilo polno pripadnikov sil javnega reda, da bi preprečili izgredo, ravno tako je bilo precej policije tudi pred hotelom Daneu na Opčinah, kjer je prebival Aletti.

Od včeraj pa ga ni več, kar nam je potrdil hotelir Edi Daneu: okoli 12.30 se je Aletti javil v hotelu, vzel svoje stvari in odšel, v openem hotelu pa ni več nobenega predstavnika Triestine, nam je po-

vedal Daneu, ki se je ob stečaju tudi znašel med upniki. Pred nedavnim je v pogovoru za naš dnevnik dejal, da mu klub dolguje med 60 in 70.000 evri. Zdaj se bodo verjetno obrnili na odvetnika in sodišču predstavili fakture, pri čemer imajo kot hotel pri morebitnem izplačevanju prednost pred ostalimi upniki.

Odziv politike

Na odzive ob novici o stečaju Triestine ni bilo treba dolgo čakati. Zaskrbljenost je izrazil tržiški župan Roberto Cosolini, ki je v tiskovnem sporočilu napovedal, da bo občinska uprava poskusila vse za rešitev položaja nogo-

metnega kluba ob upoštevanju dejstev, da so za to potrebna sredstva podjetnikov, ki jih bo spričo sedanje težke gospodarske krize veliko težje najti. Tisti, ki so v prejšnjih dneh upali v poseg institucij za rešitev krize Triestine, pa so zahtevali nemogoče, saj je bila do včeraj vsaka obveza v pristojnosti družabnikov, se pravi predsednika Alettija, Občina pa ni mogla na noben način pomagati, še najmanj ekonomsko spričo popolnoma nezanesljive uprave kluba, je zapisal Cosolini.

Stečaj kluba je za že viden film označil namestnik pokrajinskega koordinatorja Ljudstva svobode Piero Tononi, ki občinski upravi očita, da ni blestela po verodostojnosti. Tononi je kritičen zlasti do odbornika za šport Emiliana Edere (njegovo izjavo objavljamo na drugem mestu), ki bi bil moral po mnenju predstavnika LS uradno opozoriti Alettija o njegovi moralni odgovornosti do mesta. Od župana Cosolinija Tononi pričakuje, da bo vodil postopek prehoda lastništva na novega subjekta, zato da se prepriči nazadovanje kluba v kategorije amaterjev.

Na novico o stečaju Triestine se je odzval tudi vodja Drugega Trsta in občinski svetnik Franco Bandelli, ki je v sporočilu za javnost pozval celo nekdanjega predsednika Amilcareja Bertija, naj se vrne in da novega zagona Triestini ter pripravi velik projekt. (iž)

PO STEČAJU - Odbornik Edera zmerno optimističen

Občina išče rešitev

Prejšnji lastnik Fantinel razočaran, team manager Cernaz se že dogovarja s stečajnim upraviteljem

Stečajni postopek Triestine je bil neizbežen, to se je razumelo že pred neuspešno skupščino, na katero je Aletti prišel z ničemer drugim v žepu kakor s figo, ki jo je najbrž imel tudi med vsemi tistimi tiskovnimi konferencami, ko je napovedoval napredovanje v A-ligo v samih dveh letih ali gradnjo športnega središča najkasneje (!) do 1. aprila 2012.

Nekdanji predsednik kluba Stefano Fantinel nam je po telefonu odgovoril z glasom, ki je bila mešanica med žalostjo, razočaranjem in jezo: »Do zadnjega sem upal in mislil, da ne bo prišlo do takega epiloga. Zelo sem žalosten, a po drugi strani še toliko bolj jezen. Upam, da so še možnosti, da se Triestrino reši pred najhujšim, da se dobi osebo, ki vsaj prepreči nov padec med amaterje. Včeraj (v torek, op.p.) sem odšel na skupščino, ker sem želel dati Alettiju še zadnjo priložnost, da dokaže, da je mož beseda. A vse je bilo zaman. Nikoli si ne bi mislil, da se lahko nekdo tako in toliko laže. Prišel je v Trst in začel obljubljeni, da mu bo uspelo narediti to, kar meni ni. Prepričan me je in nato vztrajal z obljubami in megalomanskimi načrti. Bril je norca iz mene, a se še toliko slabše ravnal z navijači. Kdo bi si mislil, da bi mu uspelo v samih petih mesecih uničiti Triestrino. Res mi je težko to prebaviti.«

Fantinel je vsekakor izključil možnost, da bi se sam vrnil za krmilo kluba.

Odbornik za šport na tržiški občini Emiliano Edera je bil nekoliko bolj optimist glede bodočnosti Triestine: »Res je, prišlo je do stečaja kluba, a z določenega zornega kota je morda to dobra novica. Zaradi

STEFANO FANTINEL

KROMA

EMILIANO EDERA

KROMA

stečaja je namreč 'cena' prevzema Triestine nižja, saj je treba prevzeti le športne dolgove (ti naj bi znašali okrog 2,5 do 3 milijone evrov, saj je Aletti izplačal tri mesečne plače igralcev, op.p.). Mislim, da je sodnik Sansone klub dal v prave roke, saj je Turazza izkušen stečajni upravitelj, ki je v preteklosti že imel opravka s stečajnim postopkom košarkarskega kluba, tako da pozna tudi situacijo znotraj profesionalnih klubov. Tudi občinska uprava sledi s posebno pozornostjo zadevi in bo naredila vse, kar je v njenih močeh, da Triestrino pomaga zabroditi iz krize.«

Sušlja se, da je že prišlo do določenih stikov med županom in možnim novim gospodarjem, a gre za zelo delikatno zadevo, tako da ostaja ime oziroma imena možnih kupcev še neznan.

Glas znotraj kluba je tisti team menadžerja Marca Cernaza, ki je bil poleti na tem, da prestopi k Albino-leffeju, a je ponudbo zavrnil, ker je želel v prvi osebi slediti dogajanjem znotraj Triestine. Zaradi te odločitve je verjetno zamudil priložnost, da bi prestopil v veliko bolj organiziran klub, ki bi ga vsaj redno plačeval. Tako pa se je Cernaz znašel, kot vsi ostali uslužbenci Triestine, brez vsakršnega dohodka. Od julija

meseca je namreč prejel le eno plačo. Cernaz je moral ravno včeraj na sodišče na razgovor s sodnikom Sansonejem in stečajnim upraviteljem Turazzo: »Moral sem se z njima pogovoriti, da sploh lahko organiziram nedeljsko tekmo. Stečajni upravitelj je namreč zdaj oseba, ki odloča o vsem. Brez njegovega privolenja še papirja ne moremo kupiti. On bo moral tudi dati dovoljenje za prodajo ali nakup igralcev. Seveda bo moral za to pooblastiti kako osebo, ki bolje pozna zadevo, saj mora biti nujen cilj pri teh premikih, da so z ekonomskega vidika opraviljivi in ne ustvarijo novih 'lufenj'. Nogometaši so v vsakem primeru kriti, tu pa je problem drugih uslužbencev. Teh je okrog petnajst, nekateri so brez prave pogodbe. Dospel niso videli niti evra, a se morajo na nek način preživljati. Sam ne slišim oziroma vidim Alettija od prvega januarja, ko je izbruhnila afera v zvezi s 14.000 €, ki sem jih dvignil na banki. Te sem nesel Alettiju v bolnico prepričan, da bo z denarjem vsaj delno izplačal sodelavce mla-dinskih društev, ki so bili res z vodo v grlu. Ko je prišlo na dan, da se je denar zgubil neznan kam, sem s predsednikom imel vroč razgovor, od takrat pa se me je izogibal.« (I.F.)

Policija je včeraj stražila tudi hotel Daneu, kjer je prebival predsednik Aletti KROMA

ZDRAVSTVO - Tržaški občinski svet skoraj soglasno sprejel resolucijo proti Tondovi reformi

Ali bodo tudi v deželi FJK uvedli »model Formigoni«?

Znižanje kakovosti storitev bo še kako spodbudilo razvoj zasebnega sektorja

Tržaški občinski svet je na torkovi seji skoraj soglasno sprejel urgentno resolucijo, v kateri je skupščina izrazila popolno nasprotovanje združitvi vseh 6 podjetij za zdravstvene storitve v enotno deželno podjetje, ki jo je predlagal predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo. Predlog sploh ne upošteva značilnosti oz. specifičnosti posameznih območij, še predvsem pa ga ni Tondo izdelal v sodelovanju z lokalnimi upravami odnosno zdravstvenimi podjetji, pravijo občinski svetniki. Enotno podjetje in ukinitve lokalnih je skratka Tondo odločil enostransko, novo telo pa bo v prihodnosti ogromen birokratski aparat, ki ne bo sposoben ponujati kakovostnih storitev, če ne s pomočjo zasebnega sektorja. Tondo uvaja torej nov model zdravstva v deželi FJK, ki je zelo podoben tistemu v Lombardiji, bolj poznanem kot »model Formigoni«.

Vsebinsko resolucije, ki so jo sprejeli v noči na sredo ob 2. uri, so predstavili včeraj popoldne na tiskovni konferenci številni občinski svetniki levosredinske večine in opozicije. Resolucijo, ki jo je vložila občinska svetnica Demokratske stranke Maria Grazia Cogliati Dezza, je namreč občinski svet sprejel z glasovi vseh občinskih svetnikov leve sredine, podprli pa so jo tudi Prihodnost in svoboda, Drugi Trst in Severna liga. Dokument je podpisal tudi Roberto Antonione, ki je pred kratkim prestopil v mešano skupino. Občinska svetnica Gibanja 5 zvezd Paolo Menis Stefano Patuanelli sta se vzdržala. Edini, ki niso glasovali, so bili občinska svetnica Liste Dipiazza in člani Ljudstva svobode. Teh je zdaj ostalo skupaj 6, med razpravo in glasovanjem pa so bili le v treh, je obsodil svetnik Cosolinijeva liste Roberto Decarli. Sploh pa so bile ostre kritike na račun Ljudstva svobode. Če niso sposobni ničesar na lokalni ravni, kaj lahko storita Piero Camber in Maurizio Bucci (ta je zapustil dvorano tudi na ponedeljkovi seji med glasovanjem resolucije o železarni) na deželni ravni? so vprašali. Franco Bandelli (Drugi Trst) je v tem smislu izrazilo kritiziral Tonda in poudaril, da deželni upravi tudi tokrat ne bo uspelo zrušiti tržaškega zdravstva.

Deželni svetnik DS Sergio Lupieri se je medtem odzval na tiskovno konferenco tržaških primarijev, ki so kritizirali razmere v bolnišnici na Katinari. Lupieri je z njimi soglašal in poudaril, da se je deželna vlada v bistvu odrekla upravljanju zdravstvenega sistema, Tondo pa je že preveč zatopljen v svojo predvolilno kampanjo.

A.G.

Tiskovna konferenca na tržaškem županstvu

KROMA

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Obravnava peticije občanov, ki nasprotujejo gradnji

Most čez Kanal še buri duhove

Občinska skupščina je peticijo zavrnila, ker je postopek za gradnjo mostu čez Kanal že stekel za časa Dipiazzove uprave

Baileyev most, ki so ga pred slabimi štirimi leti začasno namestili čez Kanal

KROMA

Nov most čez Kanal, ki bo povezoval Ul. Cassa di risparmio z Ul. Trento, mnogim ni po godu. Skupina Tržačanov je že pred tremi leti ustanovila odbor »proti mostu«, ta je izdelal peticijo, ki jo je podpisalo kakih 2 tisoč ljudi.

Peticija je bila na dnevnem redu tokrove seje mestne skupščine. Predstavila sta jo član odbora Roberto Sasco ter pokrajinska predsednica Italia nostra Giulia Giacomich Burresti. Dokument v prvi vrsti zahteva, naj se občina odreče gradnji mostu, če pa to ni bilo mogoče, predlaga, naj bi most zgradili kakih 50 metrov proti nabrežju. Tako naj bi ob sedanjem mostu na nabrežju stal še drugi most, ki naj bi služil pešcem in kolesarjem.

Zadeva je kočljiva. Postopek za gradnjo novega mostu čez Kanal je že stekel marca lani. Delo je bilo oddano v zakup, občina je prejela ministrska sredstva za kritje stroškov. Ko bi se odrekla mostu in preklicala gradnjo, bi to sprožilo pravni spor s podjetjem, občina pa bi morala tudi vrniti prispevek ministrstvu.

V razpravi je svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar spomnil, da je Cosolinijeva uprava »podedovala« gradnjo mostu od prejšnje Dipiazzove uprave. Delo mora dokončati, sicer bi se zapletla v dolgotrajno sodno dogodivščino, v kateri bi skoraj gotovo potegnili krajši konec. Zato ji ne preostane drugega, kot da sporno podedovano delo izpelje do konca.

Podobno so menili tudi številni drugi svetniki levosredinske večine in desnosredinske opozicije, z izjemo dveh svetnikov Ljudstva svobode: Maurizio Buccija in Paola Rovisa. Oba sta poudarila, da bi morali prisluhniti ljudem in da bi morali dobiti tako rešitev, ki bi jih zadovoljila. Na primer prav preemstitev mostu proti morju.

Njuna posega sta bila paradoksalna. Bucci in Rovis sta predstavnika tiste desne sredine, ki je v pretekli mandatni dobi pripravila sporni načrt in ga tudi odobrila. Rovis je bil celo odbornik v Dipiazzovi upravi. Takrat se ni javno izrekel proti gradnji mostu ali se od nje ogradil.

Zakaj se je premislil? Očitno se bližajo deželne volitve in tako Bucci kot Rovis skušata pridobiti konsenz med tistimi, ki nasprotujejo mostu, je bilo slišati v dvorani občinskega sveta.

Tako se je zgodilo, da je bila peticija zavrnjena z glasovi leve sredine, Dipiazzove liste, Un'altra Trieste, Fli, ligaša Ferrare in štirih svetnikov Ljudstva svobode, podprla pa sta jo je Bucci in Rovis, s čimer sta ponovno potrdila razkol v Berlusconijski stranki.

M.K.

POKRAJINA - Še s ponedeljkove seje pokrajinskega sveta

Dvesto tisoč evrov za program sodelovanj Solidarnost delavcem škedenjske železarne

Tržaški pokrajinski svet na svoji ponedeljkovi seji ni samo počastil dneva spomina na holokavst, o čemer smo že pisali, ampak je tudi sprejel program sodelovanj za leto 2012. Šlo je za izrazito tehnično zadevo, o kateri je poročala odbornica za finance Mariella De Francesco: v bistvu je moral pokrajinski svet vključiti v proračun tudi okoli 200.000 evrov za sodelavce za določen čas, ki bi sodelovali pri nekaterih deželnih projektih na področju dela. Gre predvsem za univerzitetne diplomirance in specialiste (npr. psihologe), ki bi za določen čas (leto dni, šest ali devet mesecev itd.) delovali v uradih pokrajinskega odborništv za delo, kjer bi nudili pomoč iskalcev dela, skrbeli za srečevanje med ponudbami in povpraševanjem po delu, za ponovno ciljno vključitev v svet dela oseb, ki pripadajo t.i. »zaščitenim« kategorijam, delovali pa bi tudi pri t.i. okenca za negovalke. Program mora Pokrajina posredovati deželni upravi in če bo slednja odobrila in financirala projekte, bodo slednji lahko stekli.

Sklep je bil sprejet z glasovi levosredinske večine, medtem ko so proti glasovali svetniki Ljudstva svobode in Se-

verne lige, predstavnika Liste Dipiazza in svetnik Giorgio Ret pa so se vzdržali. Široko večino prisotnih pa je bila sprejeta nujna resolucija o škedenjski železarni, ki jo je predložil svetnik Demokratske stranke Matteo Puppi in v kateri se izraža solidarnost delavcem železarne in njihovim družinam, od državne vlade pa se zahteva, naj v sodelovanju z deželno upravo najde hitro rešitev glede možnosti zaprtja obrata v luči spremembe namembnosti. Besedilo Puppijeve resolucije, o kateri smo prav tako na kratko že pisali, so svetniki dopolnili z amandmajem načelnika Drugega Trsta Francesca Cervesija, s čimer so dodali tudi zahtevo, naj državna in deželna vlada pripravita poseben zakon za železarno, v katerem naj se ugotovi birokratski in upravni postopek ter sredstva za spremembo namembnosti območja. Ko je bilo treba glasovati, so predstavniki Ljudstva svobode zapustili dvorano, saj se niso strinjali z besedilom resolucije, ki je bilo po njihovih besedah preveč splošno. Ostali so soglasno glasovali za sprejetje resolucije, ki je tako prodrla z glasovi levosredinske večine, Drugega Trsta, Severne lige, Liste Dipiazza in Giorgia Reta.

Bassa Poropatova pri Fundaciji Luchetta

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropato je včeraj obiskala zavetišče Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin v Ul. Valussi, kjer se je dalj časa zadržala v razgovoru z otroki in mladimi, ki tam živijo skupaj s svojci. Srečanje, so sporočili iz pokrajinske uprave, je bilo priložnost za izmenjavo informacij o delovanju fundacije, kot znamenje pozornosti pokrajinske uprave pa so otrokom prinesli hrano in darila.

SKUPINA 85 - Predstavili večjezični zbornik Po aleksandrijskih poteh

Kmečke rute so zamenjali klobuki, Kraševke so postale Aleksandrinke

V bogati publikaciji tudi o tržaških arhitektih in trgovcih - Migracijski tokovi so danes obratni

Aleksandrinke, vse tiste ženske, ki so predvsem med prvo in drugo svetovno vojno zapustile Kras in Vipavsko dolino, da bi služile vsakodnevni kruh v Egiptu, so v zadnjih dneh v Trstu posebno aktualne. Na tržaškem filmskem festivalu so v nedeljo zavrteli dokumentarec Metoda Pevca, ki je sinoči odnesel prvo nagrado (pogovor z njim objavljamo na kulturni strani). V dvorani Tessitori pa so včeraj predstavili zbornik *Le rotte di Alexandria - Po aleksandrijskih poteh*.

Kot sta pojasnila urednika Franco Però in Patrizia Vascotto, so v zborniku zbrali akte mednarodnega simpozija, ki je v Trstu, na pobudo Skupine-Gruppo 85 in Pokrajine Trst, potekal decembra 2008. Però si je takrat zamislil tudi gledališko predstavo, posvečeno temu migracijskemu fenomenu, ki je slovenski javnosti dokaj poznan, italijanski (celo zgodovinarjem) pa skoraj povsem nepoznan.

Besede se ohranijo le, če ostanejo neke zapisane ali posnete, zato je zbornik o tržaškem posvetu še kako koristen. O tem so prepričani pri tržaški univerzitetni založbi EUT (Edizioni Università di Trieste), ki jo je sinoči zastopal prof. Euro Ponte. Podčrtal je raznolikost zbornika, ki bralcu predstavi različne vidike »italijanske« migracije v Egipt; to so bili delavci in inženirji, ki so gradili sueški prekop, trgovci in podjetniki, ki so v tisoč dvesto morskimi milj oddaljeni Aleksandriji ustvarjali dobiček, arhitekti, ki so soustvarjali novo podobo mesta v razcvetu.

Tu sta se na primer rodila italijanska literata Filippo Tommaso Marinetti in Giuseppe Ungaretti, v čigar delih se zrcalita tudi aleksandrijsko sonce in morje; o tem in še marsičem lahko beremo v prispevkih dveh italijanistov univerze v Kairu. In tu so seveda delale in živele Aleksandrinke, slovenske ženske s Tržaškega in Goriškega, a tudi Furlanke, ki so v Egiptu služile kot dojilje, varuške, spremljevalke. Bile so priljubljene, ker so bile delavne, poštene in relativno izobražene. V Aleksandriji so se dejansko osamosvojile domače patriarhalne kmečke družbe, »rute so zamenjali klobuki, zato pa so nanje, ob povratku domov, gledali zgrda«.

Izid večjezičnega (slovensko-italijansko-angleškega) zbornika sta pohvalili tudi podpredsednica deželnega sveta Annamaria Menosso in pokrajinska odbornica Roberta Tarlao. Danes potekajo migracijski tokovi v obratni smeri, je poudarila slednja, naše sprejemanje afriških mož in žensk pa je bistveno drugačno od tistega, ki so ga bili Italijani in Slovenci deležni v Aleksandriji. Iz preteklosti bi se lahko marsikaj naučili ... (pd)

Od leve: Però, Vascotto, Tarlao, Menosso in Ponte med včerajšnjo predstavitevijo

KROMA

GLEDALIŠČE ROSSETTI - V koprodukciji s SSG

Konec dober konec

Včeraj premiera, danes ob 18. uri srečanje z režiserjem Marinuzzijem in igralci

Sinoči je v mali dvorani tržaškega gledališča Rossetti zaživila premiera predstave *Bene finisce bene/Konec dober konec*, ki bo na sporedu do 30. januarja. Predstava je rezultat gledališkega laboratorija, ki je nastal na pobudo zavoda Enfap kot koprodukcija Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK Il Rossetti.

Zaradi čisto posebnega režijskega prijema, se predstava nenehno prenavlja z novimi interpretacijami rotacijske zasedbe. Delo sloni na priredbi komedije »All's Well That Ends Well« Williama Shakespeara, za katero je poskrbel režiser in pedagog Alessandro Marinuzzi.

Danes ob 18. uri je v dvorani Bartoli predvideno tudi srečanje, na katerem bodo o posebni, dvojezični delovni in umetniški izkušnji spregovorili režiser Alessandro Marinuzzi in igralci Paolo Fagiolo, Xenia Bevitore, Omar Scala, Irene Serini, Lorenzo Zuffi, Lara Komar in Elena Hussu.

OPČINE - Nocoj Psihoterapevt Bogdan Žorž o vzgoji otrok

Društvo Finžgarjev dom na Opčinah vabi nocoj na tretje predavanje iz ciklusa o vzgoji v družini in družbi. Tokrat bo predaval v Sloveniji in v zamejstvu znani in priljubljeni psiholog in psihoterapevt dr. Bogdan Žorž. Kljub izredni zaposlenosti je povabil sprejel in bo nocoj ob 20. uri predaval na temo, ki je ob enem naslov njegove zadnje uspešnice, *Razvajenost: rak sodobne vzgoje*. Tema predavanja bo torej segala na področje vzgoje otrok in najstnikov, a bo tudi vodilo za odrasle, ki so iz kakršnihkoli vzrokov v stiku z razvajenimi otroki, morda pa jih tudi na splošno zanimajo psihološka vprašanja v razvojni in kasnejši dobi.

Kdor je kdaj poslušal dr. Bogdana Žorža, ve, da imajo njegove besede strokovno podlago, poleg tega pa temeljijo na bogati poklicni izkušnji. Žorž je psiholog in psihoterapevt, predsednik slovenskega društva za terapijo gestalt; je tudi avtor strokovnih in poljudnih člankov in mnogih knjig-uspešnic, kot so na primer *Stiska je lahko tudi izziv*, *Biti z naravo*, *S pravimi vprašanji do rešitve vzgojnih zadreg* in - kot že rečeno - *Razvajenost: rak sodobne vzgoje*. Več let je vodil in delal v Centru za socialno delo občine Nova Gorica, skupaj z ženo je vodil zasebni zavod, kjer so pomagali otrokom, mladostnikom in družinam v stiski. Poleg tega pa ima Žorž značilnost, ki je ni opaziti pogosto: svoje delo jemlje kot poslanstvo. Dolej je pomagal mnogim mladim in odraslim, svoje profesionalne pomoči zlepa ne odreče potrebni.

Udeleženci večera mu bodo lahko postavili vprašanja o čisto običajnih vzgojnih problemih otrok in odraslih, npr. vprašanja, kako reagirati ob trmici malega otroka, ki noče jesti ali iti spat; ali ob zaprtosti najstnika, ki odklanja dialog z odraslimi; ali kako najti pri vzgoji pravo ravnovesje med doslednostjo in popustljivostjo, kako se ogibati togosti in rigidnosti; kako biti pri tem dosledni, ne da bi otroka poniževali, postavili pa mu bodo lahko tudi osebna vprašanja, ki jih zanimajo in ki zadevajo razna življenjske aspekte. Skratka, privoščite si zanimivo predavanje in dobrega predavatelja! (A.P.)

GLEDALIŠKI VRTILJAK - V Marijinem domu pri Sv. Ivanu prva predstava v letošnjem letu

O poteku igre so odločali kar mali gledalci

Gledališče na vrvici iz Nove Gorice je občinstvu postreglo s predstavo *Kaj se je Sneguljčici zares zgodilo* - Prihodnja predstava bo 26. januarja, v gosteh bo Mini teater iz Ljubljane

Potek prve predstave Gledališkega vrtiljaka ob obnovitvi abonmajske sezone 2011/2012 v novem letu so krojili - mali gledalci sami. Tako je občinstvo lahko izvedelo, kaj se je Sneguljčici zares zgodilo. Tako se je namreč glasil naslov predstave, s katero je v dvorano Marijnega doma pri Sv. Ivanu prišlo v goste Gledališče na vrvici iz Nove Gorice ter malim gledalcem in njihovim malo večjim spremljevalcem ponudilo svetovno znano pravljico bratov Grimm o Sneguljčici v predelavi Emila Aberška, ki je delo tudi režiral.

Zgodba je znana: na dvoru vase zagledane kraljice, ki je za to, da jo imajo vsi za najlepšo v kraljestvu, pripravljena storiti marsikaj in iti tudi v skrajnosti, živi njena lepa pastorka Sneguljčica. Zrcalo jo razglasi za najlepše dekle v kraljestvu, kar kraljico neznanosko razjezi, zato jo da zapoditi z dvora in pozneje poskuša tudi umoriti v hišici sedmih palčkov, kamor se je bila zatekla, na koncu pa se vse lepo izteče: Sneguljčica se prebudi iz spanja, v katerega je padla zaradi zastupljenega glavnika, ki ji ga je bila dala kraljica, in postane ona kraljica na dvoru.

Zgodbo o Sneguljčici je podalo novogoriško Gledališče na vrvici

KROMA

Do tu nič posebnega, zanimivo pa je, da so potek dogajanja lahko določili otroci sami z dvigom gledaliških listov: če so pokazali

tisto stran lista, ki je pobarvana v oranžno, je zgodba šla v eno smer, če so pokazali stran, obarvano v zeleno, pa v drugo, pri čemer je

ključno vlogo odigral originalni profesor z imenom Resnevem, ki se je pojavil ob že znanih likih kraljice, Sneguljčice in sedmih palčkov. Tudi tako pa se je zgodba končala tako, kot se mora, se pravi s srečnim koncem, saj so se otroci vselej odločili prav, ker, kot piše v gledališkem listu, »vsi vemo, da otroci edini točno vedo, kako kakšna pravljica poteka.« O vsem tem je tako govorila predstava, v kateri so nastopale Anuša Kodelja, Tinkara Komel, Maja Petrovič, Ana Belingar in Barbara Skočaj, ki so tudi izvajale pesne in glasbene točke, za katere sta poskrbela koreografinja Vanessa Benak-Cvijanovič in skladatelj Matej Petejan, medtem ko so bile lutke sedmih palčkov delo Polone Žbogar, bogati kostumi pa Svetlane Žnidarčič.

Otroci, ki imajo tudi priložnost sodelovati na likovnem natečaju *Moj najljubši gledališki junak*, si bodo naslednjo predstavo v okviru abonmaja Gledališkega vrtiljaka ogledali 26. februarja, ko bo gostoval Mini teater iz Ljubljane s predstavo *Medvedek zleze vase*. Pred predstavo bo, tako kot v nedeljo, tudi krajša animacija v priredbi Študijskega centra Melanie Klein. (iž)

SOVODNJE - Dobili bodo prispevek za sanacijo posledic gradbišča avtoceste

Namesto bivšega igrišča javna zelenica in parkirišče

Občina pripravlja celovit načrt preureditve območja - Dežela bo namenila 300.000 evrov v 15 letih

Območje nekdanjega sovođenjskega igrišča bodo preuredili z deželnim prispevkom

BUMBACA

Sovodnjska občina pripravlja načrt preureditve območja bivšega nogometnega igrišča v Prvomajski ulici, ki nosi najbolj vidne posledice večmesečne prisotnosti gradbišča avtoceste Vileš-Gorica. Občinsko upravo je k načrtovanju spodbudil deželni finančni zakon, ki je bil sprejet decembra in ki dodeljuje občini Sovodnje letni prispevek v višini 20.000 evrov za obdobje petnajstih let. Prispevek, piše v 35. členu zakona, je namenjen preureditvi urbanega območja in popravilu javnih nepremičnin, ki so bili prizadeti med deli za širitev hitre ceste, zato ga občina ne more izkoristiti v druge namene, kot bi na primer lahko bila gradnja novega vrta.

»Naša uprava si je že od vsega začetka prizadevala, da bi občina oz. njeni prebivalci, ki so na račun gradnje avto-

ceste plačali najvišji davek, prejeli v zameno vsaj nekaj denarja. Pritiskali smo na deželnega odbornika Riccarda Riccardija, za pomoč pa smo zaprosili tudi nekatero deželne svetnike. Finančnemu zakonu za leto 2011 so priložili dokument, ki je obvezoval deželno upravo, da nam nameni prispevek, v nov finančni zakon pa so vključili postavko, na podlagi katere bomo prejeli 300.000 evrov v petnajstih letih,« je povedala sovođenjska županja Alenka Florenin in poudarila, da bo morala občina najeti posojilo, zato bo dejanski prispevek nekoliko manjši.

Kaj pa uprava namerava s tem denarjem? »Pripravili bomo celovit načrt preureditve območja bivšega nogometnega igrišča. Na severnem delu, ki gleda proti Gorici, bi uredili šolsko parkirišče, južni del bivšega igrišča pa bi po-

stal javna zelenica za rekreativne dejavnosti. V načrt bomo vključili tudi popravilo pločnikov Prvomajske ulice, « je povedala Floreninova in izpostavila, da z dodeljenim denarjem ne bodo mogli uresničiti vseh omenjenih del, na deželo pa bodo kljub temu poslali celovit načrt prekvalifikacije območja.

Prispevek, ki ga bo dobila sovođenjska občina, je bil do nedavnega namenjen goriški pokrajini, ki ga je nameravala vložiti v gradnjo mosta v kraju Boscat pri Gradežu. Z nenapovedano preusmeritvijo sredstev ni bil zadovoljen predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je sicer pozdravil dodelitev sredstev sovođenjski občini, hkrati pa je ocenil, da že dodeljenih sredstev dežela ne bi smela iz dneva v dan odvzeti pokrajini, saj je projekt mosta že v pripravi. (Ale)

GORICA

Pravi rallyji po Majnicah

Cingolani pri Madonini

»Grem v predmestje, kjer je še večja potreba po delu novega župana,« pravi županski kandidat leve sredine Giuseppe Cingolani, ki obiskuje primestne rajone, zato da se seznanja z njihovimi potrebami. Tokrat se je odpravil k Madonini, kjer se je srečal z domačini in tudi z bivšo predsednico rajonskega sveta Liviano Cechet. Opozorili so ga, da je največji krajevni problem prometna ureditev. »Po Majnicah in Ulici Brigata Re smo priča pravim rallyjem, saj avtomobili dirjajo po sto kilometrov na uro in še več.« Na to je Cingolani odgovoril, da bo potrebno okrepiti nadzor tako mestnih redarjev kot sil javnega reda.

Nerešeni problemi so dalje neurejeni pločniki in ceste, pomanjkljiva razsvetljava, zaradi katere so nekateri odseki ulic v popolni temi. Resen je tudi položaj na območjih, kjer je občina avtorizirala novogradnje in kjer je parkiranje onemogočeno, ugotavlja Cingolani: »Poiskali bomo primerno rešitev tudi za problem neprestanega odlaganja kosovnih odpadkov, ki jih neznanci zapuščajo vzdolž ceste, ki vodi k ekološkemu otoku v Ulici Brigata Sassari. Mesto si ne more naložiti dodatnih stroškov za ravnanje z odpadki, zato bo potrebno zaostri nadzor.« V svetu sanj ostajajo javna dela, ki jih je obljubljal občinski odbor župana Ettoreja Romolija in ki naj bi jih financirali s t.i. zakladkom, kot je bilo dogovorjeno z rajonskimi sveti, še poudarjajo pri Madonini in navajajo, da so zahtevali tudi razsvetlavo za skate park pod nadvozom Ragazzi del '99, ki ga obiskuje mladina iz vse pokrajine, a še vedno čakajo. »Preveč je neuresničenih obljub in neizkoriščenega denarja zaradi neučinkovitega občinskega odbora,« je ocenil Cingolani.

GORICA - EZTS

Zasedanje sklicano, direktorja še ne bo

Župani Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe - Ettore Romoli, Matej Arčon in Milan Turk - so včeraj usklajevali prve formalne korake Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Glavni sklep županske trojice, ki se je sestala v Gorici, je sklic prvega zasedanja skupščine, ki je najvišji organ EZTS. Potekalo bo v petek, 3. februarja, dopoldne na sedežu Trgovinske zbornice v Gorici. Odprto bo javnosti in bo predvsem namenjeno imenovanju predsednika in podpredsednika. Prvega predlaga italijanska stran in naj bi bil poslanec in Berlusconijev zunanji minister Franco Frattini, podpredsednika pa bodo poiskali med slovenskimi člani skupščine. V slovenski režiji je tudi imenovanje direktorja, do česar pa bo prišlo predvidoma spomladi.

»Naš prvi sklep je bil določitev datuma in lokacije za zasedanje skupščine. Izbrali smo dvorano Trgovinske zbornice v Gorici in 3. februar, ko bo v Gorico lahko prišel tudi Frattini,« je sinoči povedal novogoriški župan Matej Arčon. Prva zadolžitve skupščine bo potrditev predsednika in podpredsednika. Če je predsedniški kandidat znan, to ne velja za podpredsednika. »Njegovo ime bo izšlo iz dogovarjanja med Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo, časa za dogovarjanje pa bo do zadnjega dne pred sejo skupščine,« je pojasnil Arčon in dodal, da bodo morali obenem poskrbeti tudi za imenovanje nadzornega odbora. Direktor pa ne bo še na vrsti. »Za to si bomo vzeli še nekaj časa,« je pojasnil. Znano je, da bo direktorja izbrala slovenska stran, bo pa tudi edini izmed organov EZTS, ki bo za svoje delo prejemal plačilo. Zaposlen bo v Italiji, v kolikor na osnovi soglasja vseh treh občin ima EZTS status neprofitnega združenja javnega prava s sedežem v Gorici, kar pomeni, da ga ureja italijanska zakonodaja. »Dokler ne bomo imeli direktorja, bo za operativno plat skrbel goriški Informest. Vsekakor računamo, da bomo direktorja dobili do marca ali aprila,« je včeraj še povedal Matej Arčon.

V štirinajstčlanski skupščini EZTS bodo Gorico zastopali Franco Frattini, Davide Comolli, Giuseppe Fiannacca, Walter De Gressi, Livio Semolici, Bernard Spazzapan in Pierluigi Medeot, Novo Gorico Tatjana Gregorčič, Tomaž Vuga, Boris Rijavec, Uroš Saksida in Robert Golob, Šempeter pa Zdenko Šibav in Boris Nemeč.

GORICA - V torek

Kakšna bo Italija brez pokrajin?

Izredno zasedanje bo odprto javnosti

V ponedeljek, 30. januarja, ob 18.30 bo v pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici zasedal goriški pokrajinski svet. Svetniki, predsednik Enrico Gherghetta in odborniki se bodo ponovno sestali naslednjega dne na izredni seji, ki bo posvečena temi ukinitve pokrajin in bo istočasno potekala v vseh italijanskih pokrajinah. Torkovo zasedanje, ki se bo v Gorici začelo ob 10. uri, bo odprto javnosti, zato da jo opozorijo na to, da so pokrajine nenadomestljive, in jo seznanijo s predlogom njihovega preustroja.

Pobudo za sočasno zasedanje vseh pokrajinskih svetov je dala zveza italijanskih pokrajin UPI. Razprava bo posvečena pomenu pokrajin, njihovim pristojnostim in posledicam, do katerih bi privedla njihova ukinitve. Pokrajine, pravijo pri zvezi UPI, pomenijo za občane garancije, večje priložnosti za zaposlitev, ohranjanje identitete in večjo pozornost do krajevnih problematik. »Pokrajine vsako leto investirajo 1.500.000.000 evrov v vzdrževanje in večjo varnost na cestah, po zaslugi 2.500.000.000 evrov, ki jih letno vlagajo v šolske stavbe, pa lahko 2.500.000 mladih vsak dan obiskuje pouk. Pokrajine tudi upravljajo 553 centrov za zaposlovanje, preko katerih vsak dan pomagajo 2.400.000 občanom pri iskanju zaposlitve, 800.000.000 evrov letno pa namenijo združenjem, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom in socialo,« pravijo pri zvezi UPI in dodajajo, da vsega tega po ukinitvi pokrajin ne bo.

GRADEŽ - Karabinjerji aretirali mladega roparja

Zlatarju grozil z nožem

Upravitelj zlatarne Roberto Corbatta je reagiral in poklical na pomoč - Preiskovalci preverjajo, ali je 17-letni K.B. iz Fare kriv tudi drugih tatvin

Zlatarju je pritisnil nož na grlo, ko je moški odreagirал, pa je skušal pobegniti praznih rok. Karabinjerji iz Trziča so v torek aretirali mladega roparja, ki je vstopil v zlatarno v Ulici Marina v Gradežu ter z nožem in grožnjami zahteval od upravitelja, naj mu izroči ves nakit, ki ga je imel v sefu.

K.B., ki je star sedemnajst let in biva v Fari, je v zlatarno Roberta Corbatta prvič vstopil okrog 11.30, ko je bila za pultom zlatarjeva žena. Rekel je, da bi rad kupil darilo, ko je v trgovino vstopila druga oseba, pa je naenkrat odšel. Vrnil se je pol ure kasneje in rekel, da bo počakal na svojo mamo in skupaj z njo izbral darilo. Okrog 12.30 je v zlatarno prišel Corbatta, njegova žena pa je odšla. Ko sta ostala sama, je mladenič napadel 64-letnega zlatarja in mu pritisnil 20 cm dolg nož na grlo, zlatar pa je reagiral in roparja porinil stran. K.B. je izpustil nož in skušal pobegniti, Corbatta pa je kričal na pomoč in ga skušal zadržati v trgovini.

Ko je roparju uspelo zbežati, so bili tržiški karabinjerji že na poti. 17-letnika, ki se je nameraval vkrcati na avtobus na Trgu Carpaccio, so prijeli v Ulici Beato Angelico. Odpeljali so ga na poveljstvo in kmalu ugotovili,

Nož so karabinjerji zasegli

da je imel K.B. v preteklosti že odprte račune s pravico. Konec decembra je namreč pobegnil iz centra za mladoletnike Il Mulino v Ogleju, kamor so ga sile javnega reda pospremile 17. decembra zaradi prodaje mamil in kraje v obtežljivih okoliščinah.

Nož, s katerim je K.B. zagrozil zlatarju, so karabinjerji zasegli, v teku pa so tudi

datne preiskave. Preiskovalci sumijo, da je 17-letni ropar odgovoren tudi za druge tatvine, do katerih je v zadnjih časih prišlo v nekaterih trgovinah na območju goriške pokrajine.

Roparja so na odločitev tržaškega sodišča za mladoletnike odpeljali v specializirano središče, ki deluje v pokrajini Trst.

GORICA - Informiranje in usmerjanje v vidiku prestopa nižješolcev v višjo srednjo šolo

Licejski pol Trubar-Gregorčič: izobrazba, ki odpira vsa vrata

Vpeti v evropski proces izobraževanja po kompetencah - Na izbiro humanistični, znanstveni (opcija uporabne znanosti) in klasični licej

Na nižjih srednjih šolah že poteka vpisovanje na višje srednje šole, letošnja novost pa je možnost vpisa tudi preko ministrske spletne strani (www.istruzione.it). Ker rok za oddajo vpisnih pol ni ravno za vogalom (20. februar), je še v teku usmerjanje in informiranje staršev in nižješolcev. V ta namen so včeraj odprli vrata slovenskega višješolskega središča v Ulici Puccini v Gorici. Z istim namenom objavljamo danes predstavitev slovenskega licejskega pola. Bistvo licejskega šolanja je pridobitev čim širšega znanja, ki naj bi z izvajanjem kvalitetnih učnih programov dijake temeljito pripravilo za univerzitetni študij. Naravnost splošne licejske izobrazbe in usmeritev pri delu z mladimi se spajata v geslo: »Šola, ki odpira vsa vrata.«

Didaktično delo poteka v funkcionalnih razredih in dobro opremljenih laboratorijih za informatiko, fiziko, kemijo in biologijo. Šola razpolaga tudi z bogato knjižnico s strokovno in leposlovno literaturo v klasičnih in modernih jezikih. Ob bogati in razčlenjeni učni ponudbi, ki je razvidna iz predmetnikov, vse tri smeri nudijo še vrsto dodatnih dejavnosti. Vzgojno-izobraževalna ponudba zajema namreč različne projekte in prireditve, cikel predavanj na literarno-zgodovinske teme, pripravo na jezikovna in druga tekmovanja, računalniški tečaj (na začetni in nadaljevalni stopnji), tečaj Photoshopa, šahovski krožek, športne dejavnosti v okviru športnega odseka, počitnice ekscuzije in večdnevna poučna potovanja. V petletju licejskega šolanja dijaki dobijo široko splošno kulturo, razgledanost in pripravo za izbiro katere koli univerzitetne smeri, možnost razvijanja svoje ustvarjalnosti in svojih interesov. Cilji so predvsem posredovati visoko kakovost znanja in gojiti spoštljive odnose med vsemi, ki so vključeni v učni proces (dijaki, ravnatelj, profesorji in starši), da bi šola bila kraj, ki je vsem prijazen. Prizadevajo si ob enem, da dijaki utrdijo svoje delovne navade ter razvijejo ustvarjalnost in samostojnost. Pripravljajo jih za uspešen in ustvarjalen vstop v sodobno življenje, ki zahteva dokazovanje kompetenc in premagovanje naporov.

Vse smeri licejskega pola upoštevajo evropske smernice o učenju in izobraževanju po kompetencah. V državah EU se namreč v zadnjem desetletju uveljavlja sistem izobraževanja, ki zajema nov standard kurikularnih vsebin, nove učne, študijske in raziskovalne cilje ter nove didaktične strategije. Dijaki, ki obiskujejo drugi razred višje srednje šole, ob koncu šolskega leta lahko dobijo potrdilo o doseženih kompetencah, kakor določa ministriški dekret št. 139/2007 in št. 9 z dne 27. januarja 2010. Potrdilo o doseženih kompetencah zajema jezikovno področje, matematično področje, znanstveno-tehnološko področje in zgodovinsko-družbeno področje.

Humanistični licej Simon Gregorčič
Vzgojno-izobraževalni proces se osredotoča na spodbujanje intelektualne in kulturne rasti dijakov, na razvijanje poglobljene

nega razumevanja stvarnosti in kritičnega pristopa k izzivom sodobne družbe. Šolanje nudi temeljito splošno izobrazbo na jezikovnem, humanističnem in znanstvenem (matematično-naravoslovnem) področju, dalje razčlenjeno mrežo znanj in sposobnosti, pridobljenih pri preučevanju človeka in družbe iz zornih kotov različnih znanosti, ključ do boljšega razumevanja sveta. Značilni predmeti so antropologija, pedagogika, psihologija in sociologija.

Znanstveni licej Simon Gregorčič Opcija uporabne znanosti

Znanstveni licej nudi dijaku sredstva za učinkovito soočanje z zahtevami spreminjajoče se družbe. Ob enem nudi možnost pridobivanja kritičnega in samostojnega pristopa, ki je vsekakor potreben za plodno vključevanje v čedalje bolj kompleksno in tehnološko obarvano družbo. Znanstveni licej dijaku zagotavlja uravnoteženo splošno izobrazbo, kulturno širino, temeljna znanja in metode, ki so tipične za znanstvene predmete, značilni predmeti pa so matematika, informatika, fizika, biologija, kemija, zemeljske vede, risanje in zgodovina umetnosti.

Klasični licej Primož Trubar

Klasični licej seznanja mlade z antično kulturo, ki je temelj evropske civilizacije. V iskanju novih ustvarjalnih ravnotežij med vrednotami izročila in izzivi prihodnosti privzgaja v dijaku kritično razumevanje in odprtost do vsakega znanja in do dragocenosti človekovega duha. Značilnosti izobraževanja na klasičnem liceju so

široka splošna kultura, v kateri se tradicija zahodne civilizacije spaja z izzivi moderne znanosti, sistematična metoda dela, ki si jo dijaki privzgojijo ob filološkem branju obravnavanih besedil, sposobnost reševanja problemov, ki temelji na teorizaciji in abstrakciji, in kritičen pristop, ki dijaku omogoča nadaljnje samostojno učenje. Predmetna področja so klasični jeziki (latinščina in grščina), literatura (slovenščina, italijanščina in angleščina) ter zgodovinsko-filozofsko (zgodovina, filozofija, zgodovina umetnosti) in znanstveno (matematika, naravoslovje, fizika) področje.

Šola je zanje kraj, kjer gradijo svojo prihodnost (zgoraj); formativni staž (levo) in šahovski krožek (desno)

Preverjanje kompetenc

Medpredmetna pobuda: orientacijski pohod po Krasu

Prejemniki priznanj na goriškem županstvu

BUMBACA

GORICA - Društva »nacionalnega interesa«

Med nagrajenci tudi štirje slovenski zbori

Tudi slovenski zbori Mirko Filej, Podgora, Lože Bratuž in Štandrež so med dvanajstimi goriškimi skupinami, ki jim je italijanska vlada priznala status kulturnih društev nacionalnega interesa. Priznanja za dolgoletno delovanje na področju glasbe in ohranjanja kulturnih tradicij so predstavnikom zborov izročili včeraj na goriškem županstvu, kjer sta nagrajence sprejela župan Ettore Romoli in odbornik za kulturo Antonio Devetag.

»Izročitev teh priznanj je pomemben dogodek. Vsem nagrajencem se zahvaljujem, ker je Gorica po njihovi zaslugi še lepša. Kultura zaseda pri nas zelo vidno mesto,« je župan povedal pred izročitvijo priznanj, ki jih je rimsko ministrstvo za kulturo dodelilo ob 150-letnici zedinjenja Italije. Priznanja so bila deležna društev, ki s svojo didaktično in umetni-

ško dejavnostjo prispevajo k ovrednotenju bogate krajevne kulturne tradicije. Med temi so godbe, plesne skupine in pevski zbori, ki ohranjajo tradicionalno kulturno dediščino in so hkrati priložnost za socializacijo in kulturne izmenjave med različnimi generacijami. »Čeprav doživljata naša država in predvsem naš teritorij dolgo gospodarsko krizo, bo občinska uprava še naprej podpirala goriška društva,« je ob koncu slovesnega dogodka povedal občinski odbornik Antonio Devetag.

Ob zborih Filej, Podgora, Bratuž in Štandrež so priznanje prejeli pevsko združenje Seghizzi, zbor Lucinico, zbor Monte Sabotino, zbor Sant'Ignazio, mladinska filharmonija Alpe Adria, folklorna skupina Danzerini di Lucinico, folklorna skupina Santa Gorizia in pihalni orkester Città di Gorizia.

Il progetto è realizzato dalla Provincia di Gorizia e finanziato dalla Regione Friuli Venezia Giulia, ai sensi delle leggi 482/99, 38/01 e della L.R. 26/07.

Il projet al è realizât de Provincie di Goriz e finanziât de Regjon Friûl Vignesie Julie, ai sens des leqs 482/99, 38/01 e de L.R. 26/07.

Projekt izvajava Pokrajina Gorica, financirana pa ga Deželna Furlanija Julijska krajina v okviru zakonov 482/99 in 38/01 ter deželnega zakona 26/07.

provincia di gorizia
provincie di gorize
pokrajina gorica

www.cronacheisontine.it

Cronache Isontine

Cronichis Lisuntinis - Posoška kronika

Isole vicino all'isola, isole sull'isola, isole sul continente

Solitamente si tende a pensare che si parli piemontese solo in Piemonte, lombardo solo in Lombardia, emiliano solo in Emilia e via dicendo. Ma non è così. Se si osserva il complesso mosaico linguistico della penisola italiana, si scopre che la distribuzione geografica delle parlate non segue i confini regionali. In alcuni casi il motivo di tali discrepanze è chiaro: nel caso della lingua friulana, ad esempio, si sa che nel corso dell'Ottocento il Portogruarese fu staccato dal resto del Friuli e fu annesso al Veneto. È proprio a causa di questo recente spostamento della frontiera che in provincia di Venezia ci sono alcuni comuni di madrelingua friulana. In altri casi, invece, i motivi per cui una parlata è diffusa in terre lontane possono risultare sorprendenti.

Un primo esempio è quello di due piccole isole vicine alla Sardegna (San Pé / San Pietro e Sant'Antioco / Sant'Antioco), dove si parla ligure. La storia moderna di queste comunità ebbe inizio verso il 1540, quando alcune famiglie genovesi di pescatori di corallo si trasferirono a Tabarka, un'isola in prossimità della Tunisia. Nel XVIII secolo i tunisini occuparono Tabarka e una parte della popolazione locale si rifugiò sulle due isolette in prossimità della Sardegna. Da allora e fino ai giorni nostri in queste comunità si è tramandata la parlata ligure, che attualmente è usata da circa 15.000 persone.

Più a Sud, su un'altra isola - la Sicilia - troviamo i discendenti di famiglie del Nord della penisola, che furono trasferite a Sud nel Medioevo. Tra i secoli XI e XIII i Normanni, signori della Sicilia, favorirono l'immigrazione di coloni provenienti dall'Italia settentrionale, soprattutto dal Piemonte, ma anche dalla Lombardia, dalla Liguria e dall'Emilia. Le colonie sorte in questo modo erano inizialmente numerose, ma al giorno d'oggi le parlate chiamate "gallo-italiche" rimangono vive solo in alcuni comuni come Nicosia (EN), Sperlinga (EN), San Fratello (ME) e Novara di Sicilia (ME). Altre isole - questa volta sulla terraferma lucana - si trovano in provincia di Potenza. Anche lì, negli ultimi secoli del Medioevo, giunsero coloni dall'Italia del Nord, probabilmente dalle montagne del Savonese. In quell'epoca i marchesi di Monferrato possedevano alcuni feudi in Basilicata e si crede che siano stati loro a favorire l'insediamento di genti a loro fedeli in alcune posizioni strategiche come le alture da cui si controlla il Golfo di Policastro (a Trecchina, Rivello, Nemoli) o lungo la linea di comunicazione Napoli-Salerno-Taranto (a Picerno, Tito, Pignola e Vaglio).

Literarni natečaj »Glas ženske«

Concorso di scrittura "Voci di donna"

Odborništvu za enake možnosti Pokrajine Gorica razpisuje v sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica in s Fundacijo Goriške hranilnice literarni natečaj v slovenskem in italijanskem jeziku »Glas ženske« na temo »Neizrečene besede, odvečne besede«. Na

natečaju lahko sodelujejo dijakinje višjih srednjih šol goriške pokrajine v Italiji in srednjih šol Severne Primorske v Sloveniji (sekcija A) ter ženske, starejše od 30 let s stalnim prebivališčem na tem območju (sekcija B). Razpis literarnega natečaja v slovenskem in italijanskem jeziku je

objavljen na spletnih straneh www.provincia.gorizia.it in www.nova-gorica.si (do 6. februarja 2012). Prva nagrada znaša 500 evrov za sekcijo A oziroma 400 evrov za sekcijo B. Nagrade bodo podelili na slovesnosti ob mednarodnem dnevu žena. Vljudno vabljeni k sodelovanju!

L'Assessorato alle Pari Opportunità della Provincia di Gorizia bandisce in collaborazione con il Comune città di Nova Gorica e la Fondazione Cassa di Risparmio di Gorizia il concorso di scrittura "Voci di donna" in lingua italiana e slovena sul tema "Parole

che non ho detto, parole di troppo". Possono partecipare al concorso le studentesse frequentanti le scuole secondarie di secondo grado della provincia di Gorizia e del Litorale settentrionale nella Repubblica di Slovenia (sezione A). Inoltre possono

partecipare le donne "over 30" (sezione B) residenti nel medesimo territorio. Il bando del concorso di scrittura in lingua italiana e slovena è pubblicato sui siti Internet www.provincia.gorizia.it e www.nova-gorica.si (scadenza 6 febbraio 2012). Il primo premio

ammonta a 500 euro per la sezione A e a 400 euro per la sezione B. I premi verranno consegnati nell'ambito della celebrazione della Giornata internazionale della donna. Invitiamo tutte a partecipare numerose!

Lis Provinciis a sigurin servizis essenziâi pe cualitât di vite dai citadins

Le Province assicurano servizi essenziali per la qualità della vita dei cittadini

Marco Quai, nassût a Udin tal 1967, al vîf a Martignâ. Al è stât elet tal Consei de Provincie di Udin tes listis dal Pdl pal tierç mandât consecutîf; za President dal Consei dopo lis elezions dal 2006, al è stât confermât dopo chês dal 2008. Di mistîr, al lavore come responsabil de Aree tecniche pai lavôrs publics dal Comun di Sant Pieri dai Sclavons.

President Quai, a Rome si fevele de scancelazion des Provinciis par sparagnâ te Aministrazion publice. Un destin za segnât?

In Italie la Provincie al è un Ent nassût passe 150 agns indaûr. In di di vuê al à compits une vore impuartants: al gjestis la viabilitât des stradis provinciâls, si ocupe dal patrimoni edilizi des scuêlis superiôrs sul teritori, al sta daûr ae gjestion dal traspuart public, al à cure dal ambient e de racuelte dai refudums, al gjestis la Motorizazion civil, al contribuîs ae culture local finanziant lis iniziativis che a meretin, al da un jutori impuartant al mont dal volontariât. In plui, la Provincie e sosten la Politiche

dal lavôr cun progjets a pueste e soledut cui Centris pal lavôr.

I citadins sono a cognossince dai servizis che ur sigurin lis Provinciis?

Stant a une resinte ricerce de Universitât Bocconi, la int e sa che i nestris Ents si ocupin di viabilitât, ma po no rive a individuâ di precis chei altris compits. Di fat, i Comuns a son plui a contat diret cu la int, lis Regjons a an un podê legjislatif plui fuart, ma la aree slargjate de nestre Provincie e à la dimension plui juste par gjesti ducj i servizis che o ai dit prime.

Lis Provinciis trop costino?

I conseis des Provinciis a ricevin dome piçulis indenitâts di gjestion, uns 1000 euros a sporc al mès par om. Ogni an la spese pai dependents e je di 20 milions di euros, di 500 mil investit pai aministradôrs, cjapant dentri ançe il President. Se a vignissin scanceladis, i lôr dependents a laressin tes Regjons o tai Comuns; duncje nissun gnûf disocupât, ma il cost global des pais al cressarès.

O crôt che prime di pensâ ae scancelazion des Provinciis, li che al coventarès cambiâ l'articul 114 de Costituzion, al sedi miôr

eliminâ dutis lis straçariis tal setôr public come aziendis partecipadis e consorzis e meti adun i Comuns plui piçui.

In Italia la Provincia è un ente nato più di 150 anni fa. Oggi la gente sa che le Province si occupano di viabilità, ma non sa

poi individuare di preciso gli altri compiti. Marco Quai, presidente del Consiglio provinciale di Udine, ritiene che prima di

pensare alla cancellazione delle Province, per cui sarebbe necessario modificare l'articolo 114 della Costituzione, sia meglio

eliminare tutti gli sprechi nel settore pubblico come aziende partecipate e consorzi e unificare i Comuni più piccoli.

"Le connessioni dello stivale" ai Musei Provinciali

A conclusione dell'anno delle celebrazioni per il 150° anniversario

dell'unità d'Italia, un gruppo di 16 artisti dell'Isontino, della

regione e d'oltre confine (pittori, scultori, fotografi) è stato invitato a interpretare lo stivale, forma simbolo del nostro Paese. L'esposizione "Le connessioni dello stivale" è stata inaugurata lo scorso mercoledì 21 dicembre e rimarrà aperta fino al prossimo 29 gennaio nelle sale dei Musei Provinciali di Borgo Castello a Gorizia.

Come bene ha scritto la critica Franca Marri nel catalogo della mostra, "soprattutto in un territorio quale il nostro, unitosi all'Italia 57 anni più tardi, avente una sua peculiarità, una sua pluralità di lingue, identità e culture, nel suo essere marginale, nel suo essere terra di confine, il punto di vista da cui si pone l'osservazione sia sull'identità nazionale sia sull'unità non può che essere plurale. Soprattutto in un momento dove fondamentale è

l'educazione al cosmopolitismo e alla condivisione, le considerazioni non possono che essere molteplici, in un'idea di confronto tra le diverse parti, in un'idea di relazione, italiana e europea, che tengano conto dalla dimensione globale. Ecco dunque che qui non parliamo di unità ma di connessioni, ovvero di altri legami, più stretti, più intimamente sentiti; e non parliamo di Italia, bensì più affettuosamente e anche più concretamente dello stivale. La forma dello stivale sta infatti alla base della riflessione di 16 artisti goriziani e dei territori limitrofi".

La mostra, curata e organizzata dall'Associazione Culturale Prologo, dalla Provincia di Gorizia e dalla Regione FVG, è visitabile tutti i giorni (lunedì escluso) dalle 9 alle 19; biglietto d'ingresso € 3,50 intero, € 2,50 ridotto.

Novi poklici za mlade na evropski glasbeni sceni

Le nuove professioni dei giovani sulla scena musicale europea: il successo del giovane VJ Marcopac

Ali je mogoče imeti več »oboževalcev« v tujini kot doma? Seveda je mogoče! Pravi primer tega pojava je štiriindvajsetletni Goričan Marco Valentinsig (v glasbenem svetu znan po vzdevku »Marcopac«), ki ima na svoji Facebook strani več kot 6.000 »oboževalcev«, velika večina katerih živi v srednji in severni Evropi. To gre pripisati dejstvu, da je njegov poklic v Italiji še nekoliko nerazvit. Marco je namreč vidnej (izraz VJ v angleškem jeziku pomeni Video Jockey), figura, ki jo v diskotekah in klubih držav, kot so na primer Nemčija, Nizozemska in Anglija, zelo dobro poznajo, medtem ko Italija še nekoliko zaostaja na tem področju. »Za razliko od bolj znanega didžeja, ki skrbi za miksanje glasbe, se VJ ukvarja z računalniškim miksanjem

grafičnih figur, ki jih usklajuje z ritmom glasbe in prenese na projekcijsko platno. Žal pa v naših krajih ta figura še ni poznana, saj je večkrat delo vidžejaz vezano na elektronsko glasbo, ki ne spada med najbolj priljubljene zvrsti pri nas.« Tako je svoj poklic opisal Marco, sicer študent na Fakulteti za dizajn na Univerzi v Benetkah. Zakaj pa se je Marco odločil za to novo zvrst? »Ko sem bil star 18 let, sem na spletu našel na nekatere posnetke pravih mojstrov vizualnih efektov. Ker me je grafično oblikovanje navduševalo že od malih nog, sem se tudi jaz poskusno lotil tega. Najprej sem preizkusil raznorazne računalniške programe za obdelavo slike. Kmalu sem to delo vzljubil,« je povedal Marcopac. Leta 2010 pa se je vse nenadoma zasukalo: »Na spletni

Marco Valentinsig

strani Youtube sem objavil svojo grafično interpretacijo pesmi One skupine Swedish House Mafia, malo kasneje pa se mi je oglasil menedžer skupine, ki je želel odkupiti avtorske pravice za moje delo,« je povedal Marco, ki je sam priznal, da je pri tem imel veliko sreče. »Dva tedna kasneje pa je stopila v stik z mano glasbena založba iz Berlina, s katero sem takoj podpisal pogodbo.« Od takrat pa je Marco nastopil v raznih evropskih velemestih, kot so na primer Berlin, Rotterdam, Manchester in London. »Sploh je na Nizozemskem veliko navdušencev nad vizualno tehnologijo, saj sem tam svoje projekcije predvajal kar na dve vzporedni steni,« je še dodal Marco, ki ga bomo lahko videli v prihodnjih mesecih tudi v Gorici.

È possibile avere più "fan" all'estero che nel proprio Paese? Certo che è possibile! Lo dimostra il ventiquattrenne goriziano Marco Valentinsig (noto negli ambienti musicali come "Marcopac"), che sulla propria pagina Facebook conta più di 6.000 fan, la maggior parte dei quali sono giovani dell'Europa centrale e settentrionale, in quanto in Italia l'attività di Marco è ancora poco diffusa. Marco infatti fa il vee-jay (l'espressione VJ significa Video Jockey in inglese), una figura che è ben conosciuta nelle discoteche di Germania, Paesi Bassi e Inghilterra, ma che in Italia stenta ad affermarsi. A differenza del più noto DJ, il VJ si occupa del missaggio di immagini che vengono sincronizzate con il ritmo

della musica e proiettate su appositi schermi. Marco, che studia design all'Università di Venezia, ha sviluppato sin da piccolo la sua passione per la grafica. Nel 2010 è arrivata la svolta decisiva: dopo aver pubblicato su YouTube la sua interpretazione grafica della canzone "One" del gruppo Swedish House Mafia, è stato contattato dal manager del gruppo che voleva acquistare i diritti d'autore per la sua opera. Da lì si sono poi sviluppate diverse collaborazioni con case discografiche, discoteche e club di Berlino, Rotterdam, Manchester e Londra. Finalmente nei prossimi mesi potremo vedere Marcopac all'opera anche a Gorizia.

Migjee, la scuele primarie e devente un câs nazionâl

Medea, la scuola primaria diventa caso nazionale

Chest câs no si sierarà subit e cumò al rivarà fin in Parlament. Al è il câs da la prime elementâr da la scuele di Migjee, che cumò al fâs scjas a nivel nazionâl par vie da la posizion che al à cjapât il sindic. Alberto Bergamin, di fat, al vûl che si rispjeti il dirit che la scuele e à di meti sù une classe prime cun 11 fruts, in grazie dal dirit di deroghe al limit minim di 15 scuelârs par classe che, cu la riforme Gelmini, ur è stât dât a chês scuelis che a son in areis là che e je une minorance lenghistiche. Ta chest câs si trate da la minorance furlane. "La leç e dis a clâr - dissal Bergamin - che intes areis là che a son minorancis lenghistiche il limit al è di 10 fruts, e duncje noaltris o sin dentri tai parametris ad implem. Nus stan robant un dirit, e par chest o ai interpellât cualchi parlamentâr da la nestre region, che al puatarà il nestri câs a la atenzion da lis

Cjamaris." Di fat al è un biel pôc che cheste storie e va indenant e no si à cjatât inmò une soluzion positive pal avignî de prime elementâr: "Ai 14 di Dicembar dal 2011 - al spjeghe Bergamin - mi è rivade une letare dal diretôr dal ufici scolastic provinciâl, il dotôr Campanella, che mi dis che no je stade autorizade la creazion da la prime elementâr parcè che no si rive al numar limit: tant a di che no saressin avonde fruts. Ma tal nestri câs si pues vé une deroghe dal DPR 81 dal decret Gelmini, là che si dis che par meti sù une prime elementâr a coventin 15 fruts, ma inta lis zonis là che e je une minorance lenghistiche chest limit al è di 10 scuelârs. Noaltris o 'nt vin 11, e o sin inta la zone da la minorance lenghistiche furlane, duncje o vin dutis lis caracteristiche che si previodin. Par chest i vin mandade la letare al ufici legâl de

Region, par che le valuti. Jo mi sint ofindût tai miei dirits di citadin, parcè che no si vûl meti in vore la leç. La siele politiche che e je rivade dal alt e je clare - al insist Bergamin - no si à di creâ un precedent: a nivel ministeriâl si à decidût di no meti in vore la deroghe par che un doman cualchidun altri nol puedi domandâ la stesse robe. In sume, secont cualchidun la deroghe e vâl sôl in ciertis regions, ta chês regions là che lis minorancis lenghistiche a son sul 5 o 10% dal territori. Stant che in Friûl Vignesie Julie a son tal 90% da la region, no si vûl dâ l'ok - ancje se cussì si va cuintri dai regolaments - parcè che se si met in vore la deroghe chi di noaltris si finis che si cjapin dentri cuasi dutis lis scuelis. Ma a noaltris cheste robe no nus interesse: e je une leç, e si à di rispjetâle. E noaltris o scombatarin par che si le meti in vore."

Un caso che non accenna a vedere una conclusione rapida e che ora approderà addirittura in Parlamento. Quello della prima classe della scuola elementare di Medea diventerà conosciuto anche a livello nazionale dopo le prese di posizione del sindaco Alberto Bergamin, che non ci sta a veder cancellato il diritto della

scuola di istituire una classe prima formata da 11 bambini, godendo del diritto di deroga al limite minimo di 15 alunni per classe imposto dalla riforma Gelmini alle scuole situate in aree dove è presente una minoranza linguistica, in questo caso quella friulana.

Notti sicure per i giovani con il servizio Overnight

Anche quest'anno Overnight era presente all'evento di Capodanno organizzato a Gorizia per i giovani, consentendo loro di trascorrere in sicurezza una nottata di allegria e divertimento. Per i ragazzi che hanno desiderato raggiungere il concerto di Piazza Vittoria, Overnight ha messo a disposizione il servizio di trasporto sicuro e gratuito con un autobus dedicato che ha trasportato sia all'andata che al ritorno un elevato numero di ragazzi provenienti dai Comuni della Destra Isonzo come Gradisca e Comons. Oltre al servizio di trasporto, è stata allestita in Piazza Vittoria la tradizionale postazione informativa di Overnight con operatori dedicati, materiale informativo su alcool, droga, divertimento consapevole e gadget promozionali. I ragazzi hanno espresso il desiderio di replicare più frequentemente queste iniziative rivolte ai giovani e di creare un collegamento più stretto con i comuni limitrofi a Gorizia. Il servizio Overnight Capodanno è stato

realizzato grazie alla collaborazione tra la Provincia di Gorizia, l'Azienda per i Servizi Sanitari n. 2 Isonzina, l'APT e il Comune di Gorizia. Overnight proseguirà nei prossimi mesi le sue iniziative all'interno delle scuole e sul territorio attraverso la partecipazione agli eventi giovanili di maggior rilievo.

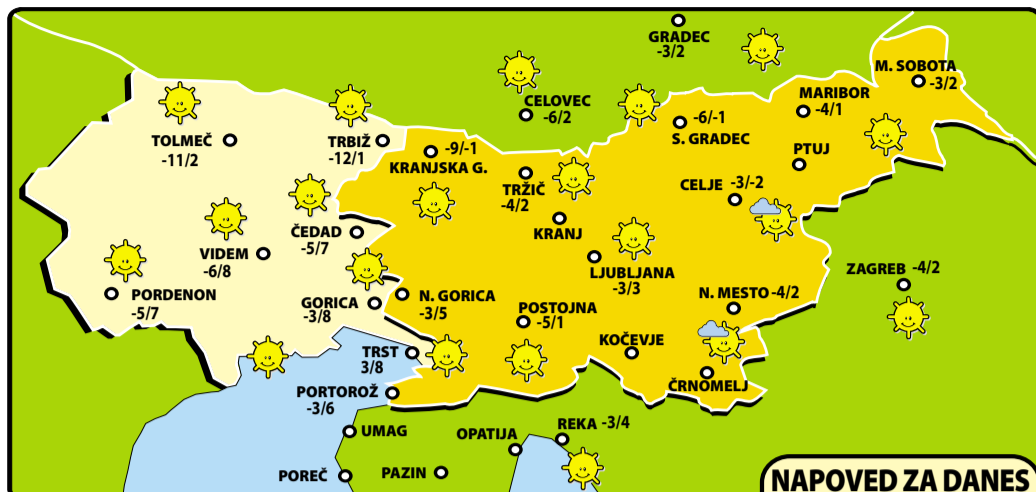

"Arrivi/Partenze" alla Motorizzazione Civile di Gorizia

Dopo il successo dell'esposizione alla Stazione ferroviaria di Redipuglia, dov'è stata visitata da circa 500 persone in meno di un mese, la mostra "Arrivi/Partenze. Immagini dell'emigrazione dalla provincia di Gorizia" è temporaneamente allestita nell'ampio atrio degli uffici della Motorizzazione Civile di Gorizia. La mostra osserva l'orario di apertura al pubblico degli uffici: dal lunedì al venerdì dalle 8.45 alle 12.30, il lunedì pomeriggio anche dalle 15 alle 17 (ingresso libero). La mostra, i cui apparati sono realizzati in lingua italiana, friulana e slovena, presenta le fotografie e le storie di vita legate all'emigrazione provinciale ed è suddivisa in tre periodi scanditi dalle cesure delle guerre mondiali. La prima tappa ripercorre infatti la grande emigrazione transoceanica degli ultimi decenni dell'Ottocento e l'emigrazione temporanea in Europa, la seconda l'emigrazione tra le due guerre e infine quella del secondo dopoguerra con la ripresa massiccia dei movimenti migratori verso

l'estero alla ricerca di lavoro. Parte della mostra è inoltre dedicata all'approfondimento delle storie delle donne che lavoravano a servizio nelle famiglie egiziane dette »Alessandrine« e dell'emigrazione durante gli anni Venti e Trenta, caratterizzata dalle storie dei fuoriusciti antifascisti e dall'avventura coloniale.

Zjutraj bo možno povečini spremenljivo vreme z možnostjo kopen oz. megle po spodnji ravnini, zlasti na območju Pordenona, v popoldanskih urah pa bo prišlo do izboljšanja na vseh območjih, pretežno jasno bo, ob obali bo zapihala zmerna burja, v visokih legah pa severni veter.

Pretežno jasno bo, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah osrednje in jugovzhodne Slovenije megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do -8, najvišje dnevne od -1 do 3, na Primorskem do 8 stopinj C.

Jutri bo jasno oz. pretežno jasno, ponoči se bo ohladilo, ob obali in na vzhodu bo zapihala zmerna burja.

Jutri bo pretežno jasno, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost. V Vipavski dolini bo pihala šibka burja.

Pomol visokga pritiska na Evropi bo trenutno povzročilo iz severozahodne suhe in hladne tokove na naši deželi. Jutri, se bo približala Atlantska fronta. V zahodnih strani Alp, pihal bo vlažen zrak in začasno malo manj hladne temperature.

Iznad severovzhodne Evrope sega območje visokega zračnega tlaka vse do srednje Evrope in severnega Balkana. V višinah priteka k nam s severnimi vetrovi hladen in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.36 in zatonje ob 17.01
Dolžina dneva 9.27

BIOPROGNOZA
Danes bo vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ugoden.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin / Na Zlebeh	100	Piancavallo	45
Vogel	70	Forni di Sopra	50
Kranjska Gora	40	Zoncolan	50
Krvavec	70	Trbiž	60
Cerkno	60	Osojščica	50
Rogla	50	Mokrine	90
Mariborsko Pohorje	45	Podklošter	35
Cvetta	70	Bad Kleinkirchheim	80

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

ZDA - Predsednik je na skrivaj snemal sestanke in telefonske pogovore Objavljeni še zadnji zvočni posnetki iz časa pred atentatom na Kennedyja

BOSTON - Knjižnica in muzej nekdanjega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja je v torek objavila še zadnje skupino zvočnih posnetkov o zadnjih mesecih življenja leta 1963 ustreljenega predsednika, ki bodo zagotovo navdušili tako zgodovinarje kot filmarje.

Pokojni predsednik je na skrivaj snemal sestanke in telefonske pogovore s svojimi sodelavci, domnevno zato, ker je želel biti natančen pri pisanju spominov, morda pa tudi zato, da bi imel dejstva na svoji strani. Znano je, da JFK, kot je bil še poznan predsednik, večkrat ni bil zadovoljen s tem, kako so dogajanja v Beli hiši opisovali drugi, med njimi Pentagon v primeru propadle invazije plačancev Cie in kubanskih emigrantov na Kubo v Prašičjem zalivu.

Javnost dolgo časa ni vedela, da je snemal tudi JFK, to dejstvo pa je prišlo na dan šele na vrhuncu afere Watergate, ko je vrhovno sodišče ZDA ukazalo republikanskemu predsedniku Richardu Nixonu objaviti tajne posnetke pogovorov v Beli hiši. Nixon je sovražil Kennedyja in vietnamsko vojno, v katero je zapletel ZDA, vendar mu je bil glede snemanja vzornik.

Kennedyjeva knjižnica je doslej objavila okoli 220 ur posnetkov, vendar šele po skrbnem poslušanju in cenzuri vlade. Pred objavo so menda izbrisali nekaj minut zaradi varovanja osebnih družinskih informacij ter zaradi interesa nacionalne varnosti, čeprav je od tedaj preteklo že pol stoletja.

Pri nazadnje objavljenih magnetofonskih posnetkih izstopa predsednikov pogovor z enim od sodelavcev o obisku Dallasa v Teksasu. JFK se je pritoževal, da bo zelo naporen dan, sodelavec pa je pristavil, da bo res hudičev naporen. Šlo je za 22. november 1963, ko je predsednika ustrelil Lee Harvey Oswald, vendar je vlada preiskavo in dogodke po atentatu vodila tako nerodno, da kopica teorij zarote še vedno ni potihnila.

Zanimiv je tudi posnetek, ki utegne tiste, ki se zaupajo politikom, malce razočarati. JFK je namreč sodelavca

John F. Kennedy s soprogo Jacqueline

ANSA

spraševal, kaj "lahko prodajo mladim volivcem". Pisalo se je leto 1963 in priprave na volitve za drugi mandat leta 1964 so bile v polnem teku. Sodelavec je odgovoril, da lahko prodajajo "blaginjo", vendar jih tisti, ki "blaginjo" že uživajo, sovražijo na smrt.

Zabaven je tudi Kennedyjev odziv na poročili o stanju v Vietnamu. Vojaški odposlanec mu je "sadiril ročice", diplomat pa opisoval težave, na kar je Kennedy izbruhnil nad obema, če sta prepričana, da sta obiskala isto državo.

Posnetki med drugim pričajo, da je želel Kennedy upočasniti vesoljsko tekmo s Sovjetsko zvezo in je celo nameraval Rusom predlagati, da bi se skupaj podali na luno. Zanimiv je tudi posnetek srečanja s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom v Beli hiši. Kennedy otrokoma, Johnu mlajšemu in Caroline, razloži, da je šef tega strička - Nikita Hruščov - tisti, ki jima je za darilo poslal psa. Gromiko pa razkriva, da sta oba otroka v Sovjetski zvezi pravi zvezdi. (STA)

ASTRONOMIJA - Naša zvezda aktivnejša Najmočnejša Sončeva nevihta po letu 2005

WASHINGTON - Na površini Sonca je v nedeljo nastala ena najmočnejših neviht po maju 2005. Prvo elektromagnetno sevanje, ki je sledilo eksploziji Sončeve energije, je približno uro po izbruhu doseglo Zemljo in naj bi trajalo približno do včeraj.

Po besedah predstavnika ameriškega Centra za napovedovanje vremena v vesolju Douga Bieseckerja je stopnja sevanja relativno visoka, najmočnejša po maju 2005, čeprav so v preteklosti na Soncu že beležili tudi močnejše Sončeve nevihte. Tokratna Sončeva nevihta je dosegla tretjo stopnjo na pet-stopenski lestevici, kar pomeni, da so možne posamezne motnje v delovanju satelitskih komunikacij.

Po besedah profesorja astrofizike na ljubljanski fakulteti za matematiko in fiziko dr. Tomaža Zwitterja je Sonce v zadnjih mesecih bolj aktivno, kar je v skladu s pričakovanji. Sončeva aktivnost se namreč spreminja s periodo enajstih let. Še v letu 2009 je bilo Sonce skoraj po-

vsem neaktivno, trenutno pa je aktivnost približno na ravni šibkih maksimumov aktivnosti v preteklih desetletjih.

Zwitter je sicer dopustil možnost, da se bo aktivnost v naslednjih dveh letih še povečala. Aktivnost po njegovih besedah opazimo predvsem po številu in velikosti Sončevih peg, ki so posledica magnetne aktivnosti na Soncu. V minulih dveh dneh je prišlo z dveh območij peg tudi do zmerne do močnega koralnega izbruha. Nabitih delci - protoni - pa so leteli tudi mimo Zemlje.

Tako je tok delcev, ki je v nedeljo ob 7:17 po našem času zadel Zemljo, povzročil znatno stisnjenje njenega magnetnega polja, kar je posledično vplivalo na nekoliko moteno delovanje geostacionarnih in drugih oddaljenih umetnih satelitov, pravi Zwitter. Nihanje magnetnega polja v naslednjih urah je na Norveškem povzročilo tudi spektakularne severne sije. O težavah z infrastrukturo - daljnovodi itd. - pa ne poročajo, je dodal. (STA)

ŠPANIJA - Katalonski nogometni velikan

Stadion Nou Camp bo nudil tudi priložnost za »zadnje počivališče«

BARCELONA - "Večni mir" na Nou Campu. Katalonski nogometni velikan Barcelona bo na svojem stadionu zgradil tudi pokopališče, so v torek razkrili v klubu. Klub načrtuje izgradnjo dvorane za žare, kjer bodo svoj zadnji mir našli pomembni člani kluba, pa tudi navijači, ki si bodo to lahko privoščili. Uprava kluba pričakuje, da bo s prodajo "prostora" v dvorani dolgoročno zaslužila šest milijonov evrov. Tudi na podlagi dejstva, da gre za v Španiji že preizkušeno metodo, saj so se podobnega projekta že pred časom lotili tudi pri Atletico Madridu, Betsu Sevilli in mestnemu tekmeцу Espanyolu iz Barcelone.

Pri Espanyolu imajo, denimo, 5000 žarnih grobov, ki imajo prostora za po štiri žare. Podobno je pri Atletico, kjer je rok uporabe žarnega groba omejen na 25 let, z možnostjo podaljšanja na 50. (STA)

